

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Hjernø, Carl.; af Carl Hjernø.

Tage : Skuespil i tre Akter

København : Gyldendal, 1894

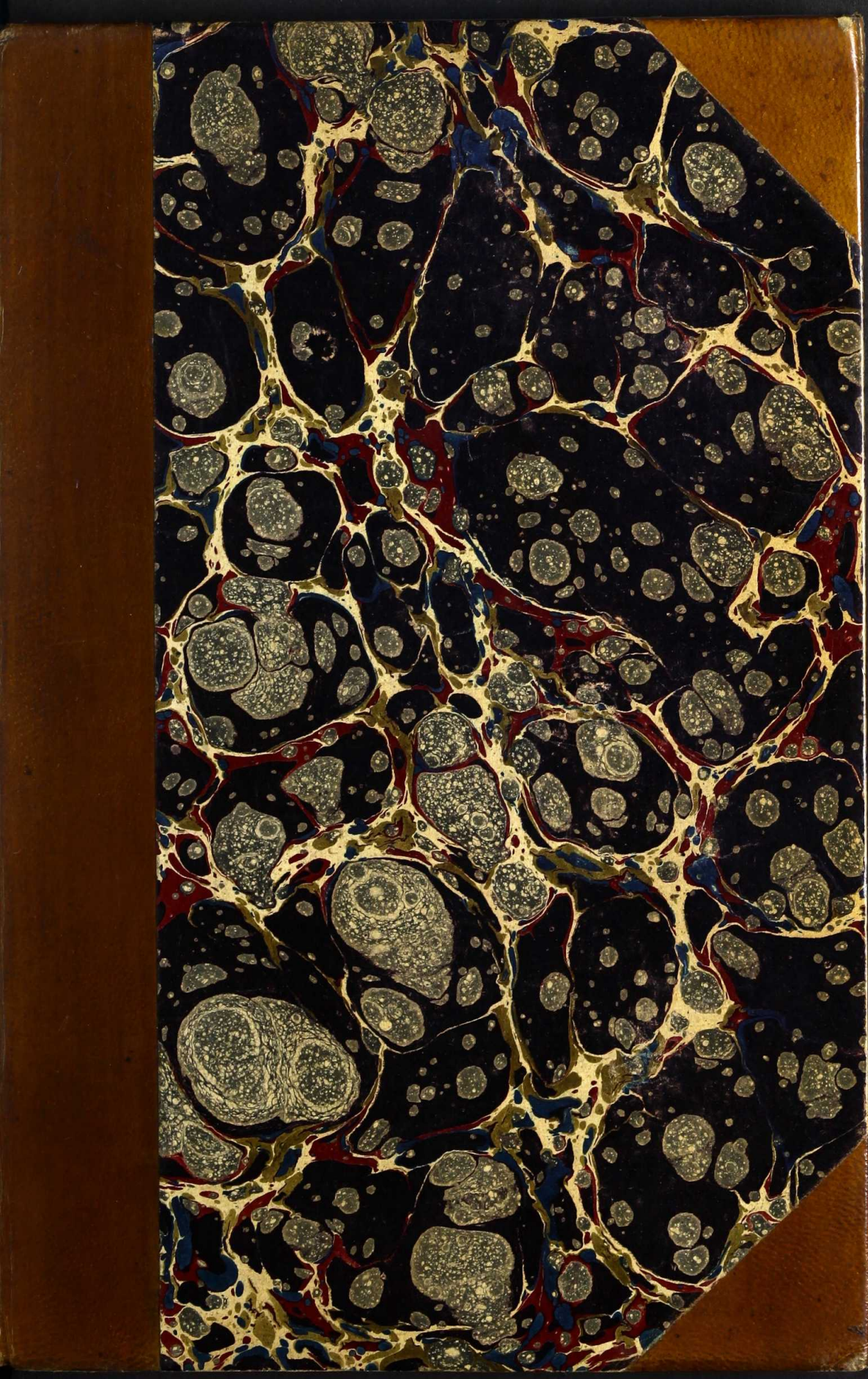
130 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

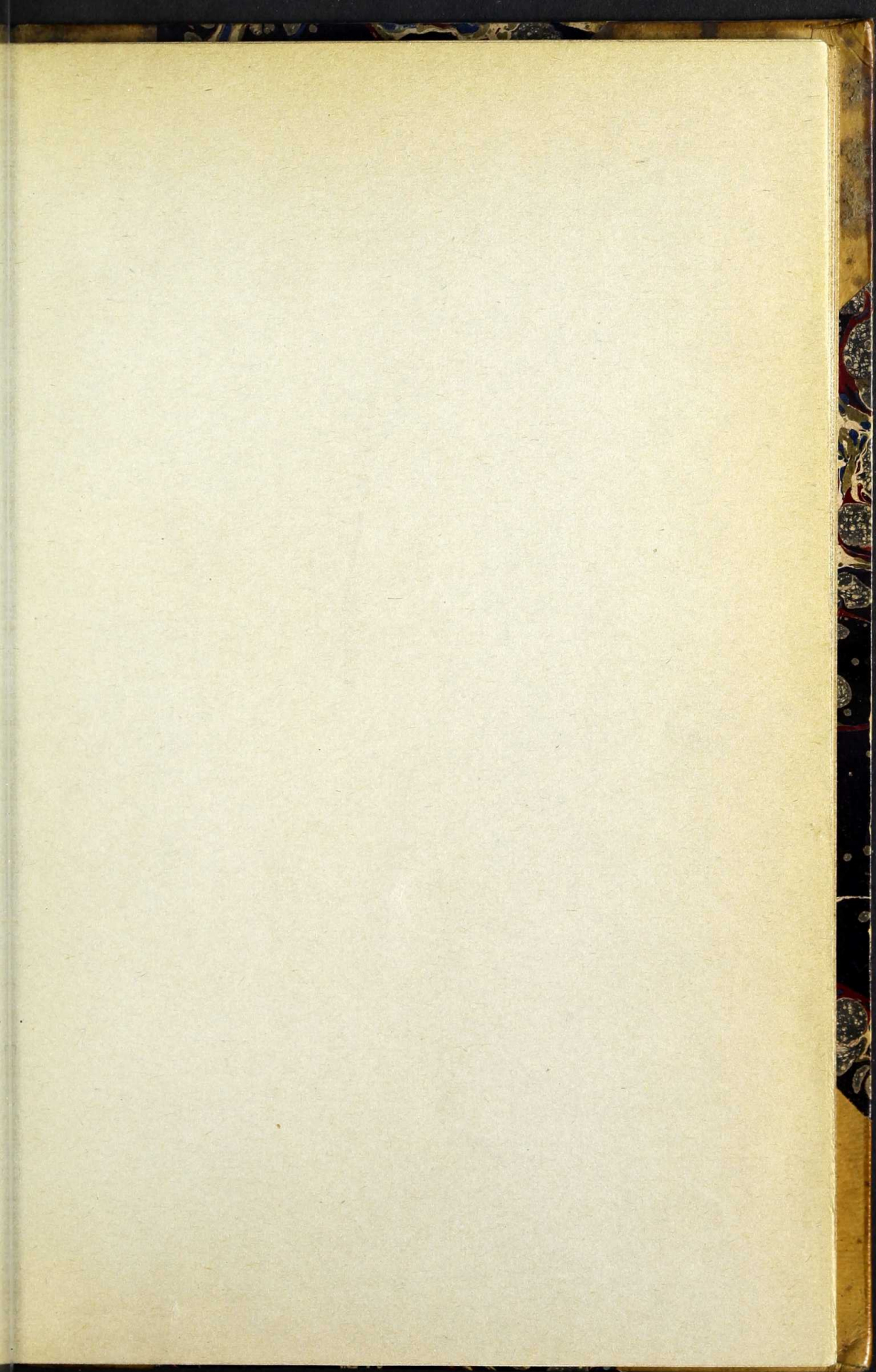
55.-99

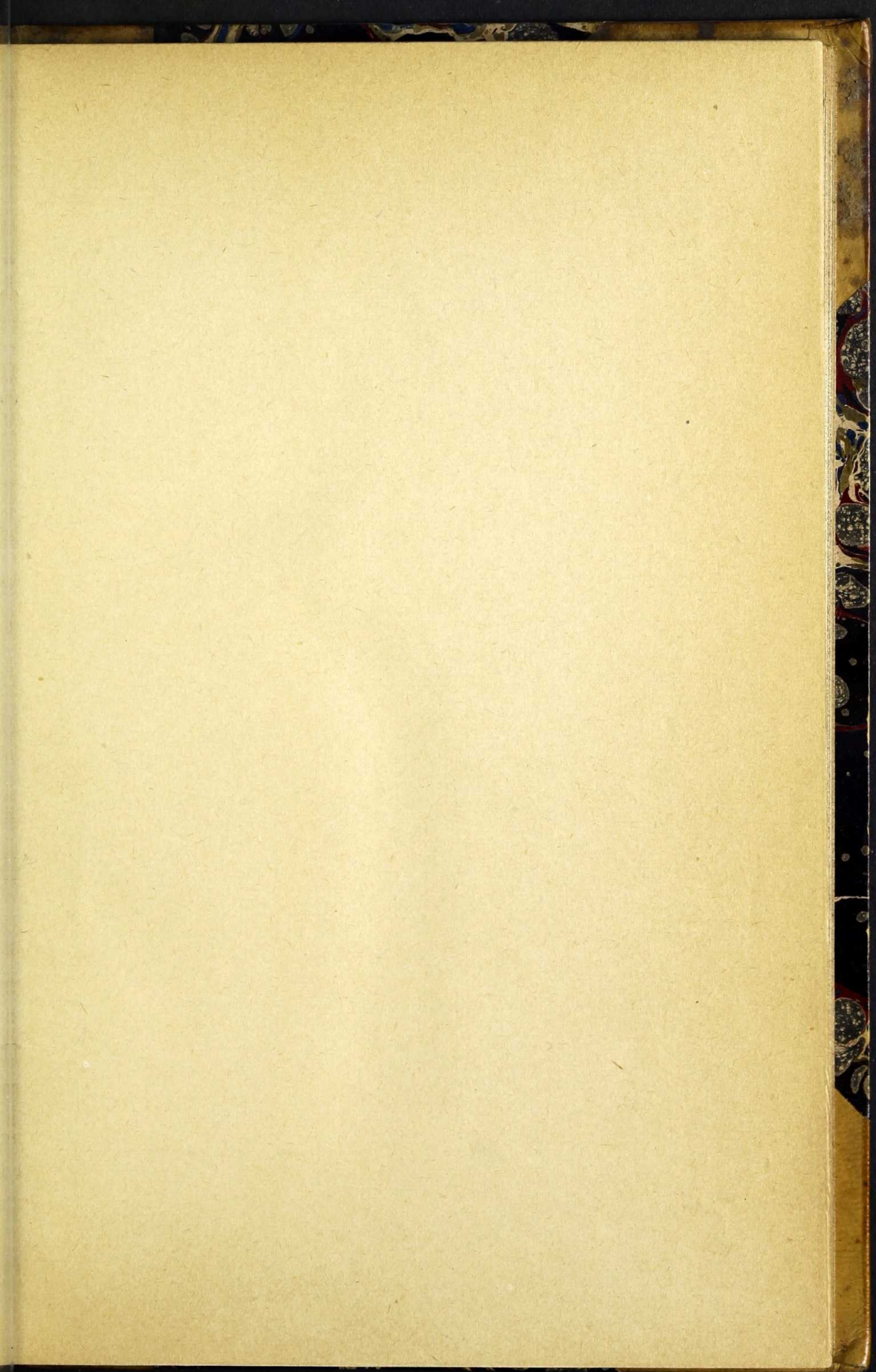
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021106187

T A G E

T A G E

SKUESPIL I TRE AKTER

AF

CARL HJERNØ

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)

GRÆBES BOGTRYKKERI

1894

PERSONERNE:

FRU RØNNE, Enke efter Godsejer, Oberst Rønne.

TAGE FASTING, hendes Søn af første Ægteskab.

JØRGEN RØNNE, cand. jur., Oberstens Adoptivsøn.

RAGNA GLAHN, i Huset hos Fru Rønne.

TAUBER, cand. med., Jørgens Barndomsven.

JANE, gammelt Tyende paa Godset.

Første og anden Akt foregaar paa Fru Rønnes Gods «Helvigshave»; tredje Akt paa en mindre, Hovedgodset tilhørende Gaard, ved Navn «Vaagen».

Begge Ejendomme tænkes liggende i det sydvestlige Jylland.

Mellem 1ste og 2den Akt hengaar 8 Dage, mellem 2den og 3dje et Par Uger.

FØRSTE AKT.

(Dagligstue — et lyst og dybt, luxuriøst monteret Værelse. I venstre Baggrund stor, gammeldags Ovn; i Forgrunden Flygel; mellem dette og Ovnen Fløjdør til Havestuen. Vaser med Bøgegrønt paa hver Side af Døren.)

Sofa paaskraa af højre Baggrundshjørne. Bord og Stole foran Sofaen, og bag den Oberst RØNNES Buste i Gibs. Modsat Havestuedøren Dør fra Spisestuen, længere fremme Dør fra Entréen. Mellem Dørene Bogskab. To Fag Vinduer i Baggrundsvæggen. Paa Pillen mellem disse Spejl fra Gulv til Loft. En Dekoration af Vaaben garnerer det paa hver Side. Hængelampe over Bordet, Salonlampe fremme ved Flygelet; grønne Skærme over Kuplerne. Malerier og Kobberstik paa Væggene. Store Planter bagved og paa Siderne af Sofaen; det samme ved Flygelet.

Det er sildig Aften. Lamperne er tændte og kaster et grønligt Skær over Scenen.)

FØRSTE SCENE.

(JØRGEN, RAGNA og TAUBER kommer fra Spisestuen. De to sidste gaar samtalende hen til Spejlet, hvor Ragna bliver staaende og retter paa sin Dragt. Jørgen tager Plads ved Flygelet, aabner det og slaar nogle Akkorder an.)

TAUBER

(efter et kort Ophold i Samtalen med Ragna, til denne).

Som sagt — havde jeg mødt ham under andre Omstændigheder, saa vilde jeg da ikke et Øjeblik have tvivlet om, at han var, om ikke just gal, saa dog godt paa Veje til at blive det.

RAGNA

(gaar fra Spejlet).

Nej, nu er De altfor medicinsk, Tauber. — Jeg indrømmer, at Tage Fasting ikke er som Folk er flest, men at han er, hvad De vil gjøre ham til — nej!

JØRGEN

(præluderende, vender sig imod hende).

Skal det være et Forsvar, det Du der siger?

RAGNA.

Et Forsvar —? Nej, — det er blot min Mening om Tage.

(Kort Pause.)

JØRGEN.

Det er svært saa han interesserer sig for Dig. Han har ikke haft Øjnene fra Dig, siden han kom.

RAGNA

(ved Vinduet).

Saa —! det har jeg ikke mærket.

JØRGEN

(holder inde med Præludiet).

Og saa ser han paa Dig paa saadan en underlig Maade.

RAGNA.

Hvad mener Du?

JØRGEN.

Jo, — Udtrykket i hans Øjne er saa forskelligt, — det skifter i ét væk.

RAGNA.

Ser han nu ikke paa Jer paa samme Maade?

JØRGEN.

Nej. Paa os ser han normalt nok. — Ragna —
(standser uvilkaarlig, derpaa med dæmpet Stemme) — jeg tror,
han holder af Dig.

RAGNA

(ler).

Men Jørgen, hvor kan Du dog sige saadan
noget. — Jeg tør meget snarere sværge paa — —

TAUBER

(som har sat sig ind i Sofaen, afbryder hende).

Saadan noget skal man ikke sværge paa,
Frøken.

RAGNA

(sætter sig ligeledes).

Hvorfor ikke? Tage Fasting og jeg har kendt
hinanden længe. — Det er ikke første Gang,
vi ses.

JØRGEN.

Ja, men husk — Tage har været borte i over
et Aar nu. — Maaske han først dernede i det
Fremmede er bleven klar over, at han holdt af Dig.

RAGNA.

Jeg tror ikke, at Tage har tænkt mere paa
mig end paa andre det Aar dernede i Tyskland.

JØRGEN.

Men det tror jeg. (Dæmper Stemmen.) Og jeg tror mere end det. Jeg tror, han har Hensigter med sin Hjemkomst.

RAGNA.

Hvad mener Du?

JØRGEN.

At Tage er kommen for Din Skyld. — Alt tyder jo paa det.

RAGNA.

Hvor kan Du dog tro det? Tage har jo knap været hjemme en Dag endnu.

JØRGEN.

Saadan noget ser man strax paa Folk af hans excentriske Naturel.

RAGNA.

Du tager fejl.

TAUBER.

Jeg tror nu, Jørgen har Ret, Frøken.

JØRGEN.

Bare den Maade, han gik Dig i Møde paa, da han kom —

RAGNA.

Fandt De den ogsaa paafaldende, Tauber?

TAUBER.

Der manglede blot Kys og Omfavnelser, for at det kunde have været en hjemkommen Kriger, der hilste sin Brud efter Aars Forløb. Glæden var ægte nok, og Gruppen var den, som vi kender saa godt fra Krigsaarenes Litografier.

JØRGEN

(leende).

Ja rigtig.

RAGNA

(dæmpet, som ved sig selv).

Var han virkelig saadan imod mig?

JØRGEN.

At Du ikke selv mærkede det!

RAGNA

(som før).

Ja, det er ogsaa underligt. Jeg fandt det alt saa naturligt.

(Pause, hvorunder Jørgen paany præluderer.)

TAUBER.

Hør — tillad mig en, maaske lidt uforskammet, Ytring. Men var det ikke bedst, om Frøken og Du var lidt forsigtigere og lod Dusskabet fare indtil senere? — Ja, for det skal jo være en Hemmelighed for Fru Rønne og den Hjemkomne, dette mellem Dig og Frøken Ragna?

RAGNA

(som har siddet i Tanker).

De har Ret. — Jørgen og jeg maa lægge
Skjul paa meget fra idag af. — Tak, Tauber.

JØRGEN

(vender sig smilende imod hende).

Fra idag af og indtil —?

RAGNA

(besvarer Smilet).

Og indtil Tage atter er rejst. — Saa gaar vi
To jo til en Præst?

JØRGEN.

Ja, lille Du; og Tauber følger os.

RAGNA

(ser spørgende paa ham).

TAUBER.

Jo. Jeg har lovet ham det.

JØRGEN

(gaar fra Præludiet over i Solvejgs Sang af Per Gynt).

RAGNA

(rejser sig stille og gaar til Vinduet).

JØRGEN

(gennem Spillet).

Nu havde jeg Lyst til at kysse Dig, Ragna.

TAUBER.

«Frøken Glahn».

JØRGEN

(leende).

Ja rigtig. Nu havde jeg Lyst til — at kysse Frk. Glahn.

(Døren fra Spisestuen gaar i det samme op, og Tage Fasting kommer hurtigt ind.)

ANDEN SCENE.

De Forrige. Tage Fasting, lidt efter Fru Rønne.

TAGE

(standser indenfor Døren).

Hvad —! er det Dig, som spiller, Jørgen?
Jeg trode, det var — —

JØRGEN

(rejser sig).

Nej, -- det var mig.

TAGE

(gaar frem i Stuen).

Spiller De aldrig mere, Ragna?

RAGNA

(ved Vinduet, hvor hun under det foregaaende har staaet og stirret ud i Mørket, vender sig nu. Man ser paa Øjnenes Glans, at hun har grædt).

Jeg har —

TAGE

(afbryder hende, nænsomt).

Men De har jo grædt, Ragna.

RAGNA

(med et let Smil).

Nej, Hr. Fasting. — Det maa være Skæret fra Lamperne, som har generet mine Øjne.

TAGE.

Ja, maaske. Jeg synes blot — — men — jeg fik ikke Svar paa mit Spørgsmaal før — spiller De endnu?

RAGNA.

Aa ja — sommetider. — Naar Timerne bliver mig for lange.

TAGE.

Ellers ikke?

RAGNA.

Jo, undertiden ogsaa, naar Humøret er paa Retur.

TAGE

(nærmere).

Har det tidt været det i det sidste Aar?

JØRGEN

(veksler Øjekast med Tauber).

RAGNA.

Aa, nej. Jeg kan ikke klage. Jeg er som oftest glad og tilfreds.

TAGE

(dæmpet).

Ja saa. Det gør mig godt at høre Dem sige

det. (Da hun ikke svarer) Mit Humør har tidt været paa Frysepunktet, kan De tro, siden — — (afbryder sig kort).

JØRGEN

(som har sat sig ind i Sofaen hos Tauber).

Du har lidt af Hjemve?

TAGE

(med et Blik paa Ragna).

Ja, jeg har længtes stærkt efter «Helvighave.»

JØRGEN.

Og efter «Vaagen».

TAGE.

Aa, nej —

RAGNA.

«Vaagen» er altfor trist.

TAGE.

Ja, det er jo bare Klitter og store øde Flader altsammen. Og saa Hjejlerne, der piber, — og den tunge Sang fra Vesterhavsstranden gennem det hele.

TAUBER.

Og alt det skal ikke gøre det lettere for den, der har Disposition til Tungsind, mener De?

TAGE

(dæmpet, som for sig selv).

Ja, de var Faders Fjender, de Klitter og det Hav. — Og de ere blevne mine.

TAUBER.

Saa er De vel ogsaa glad for at være paa «Helvigshave» nu? for her er da lyst og venligt omkring —

TAGE

(afbryder ham lidt haardt).

Hvor véd De, om det er lyst og venligt for mig?

JØRGEN

(sender Tauber et forstaaende Blik).

FRU RØNNE

(som er traadt ind fra Entréen, til Tage).

Naa, er Du herinde? Det var da besynderligt saa pludseligt Du gik —. (Da han ikke svarer) Var det Musiken, som lokkede Dig herover?

TAGE

(kort).

Ja, det var Musiken.

FRU RØNNE

(til Tauber).

Min Søn har altid elsket Musik. Lige fra han var et Barn, kom han gerne og bad mig spille for sig.

TAGE

(med Blikket ved Ragna).

Jeg kom, naar mit Humør var paa Retur.

(Efter en kort Pause og i et lettere Tonefald).

Men det er sandt — jeg fik ikke hilst

paa alle Folkene før. — Tror Du, de er gaaet til Ro nu?

FRU RØNNE.

Det er de vist. — Men Du kan jo forresten gaa over i Folkestuen og se efter. (Da han bliver siddende) Kom lad os gaa sammen.

TAGE

(rejser sig og gaar ud i Entréen, fulgt af Fru Rønne).

TREDJE SCENE.

Jørgen, Ragna og Tauber.

JØRGEN

(rejser sig fra Sofaen).

Naa, Ragna — hvad mener Du saa?

RAGNA

(som under hele forrige Scene har staaet ved venstre Vindu, sætter sig nu paa Flygelstolen.)

Jeg begynder saa smaat at ane, at Du har Ret.

JØRGEN

(gaar urolig op og ned i Stuen).

(Pause.)

RAGNA

(da Jørgen kommer hende nær, griber hans Haand og holder ham tilbage).

Jørgen —!

JØRGEN.

Hvad vil Du?

RAGNA.

Jeg vil blot sige Dig, at hvis Tage har det til Hensigt, saa naar han det aldrig. Selv om Du rejser — ja, selv om Du dør, saa er jeg dog Din. — — Jeg vil altid kun være Din, Jørgen.

JØRGEN.

Tak — Tak, Ragna. — Men forresten, — Du kan jo daarligt vide, hvordan Du vilde være, naar jeg ikke mere var til.

TAUBER

(rejser sig og stiller sig ved Vinduet nærmest Sofaen, med Ryggen til de andre).

RAGNA.

Jo, jeg véd det, — jeg véd, at jeg vil vedblive at være den samme i min Kærlighed til Dig — ogsaa naar Du er borte. Jeg vil altid takke Dig for, hvad Du har givet mig. Du har gjort mig saa rig, Jørgen, — og Du har løftet alt det, som laa og tyngede mit Sind. Du har gjort mig saa tryg. — Og det vil jeg aldrig glemme Dig.

JØRGEN

(tager hendes Hoved mellem sine Hænder).

Ragna! — det er mig, som skal takke.

(Kort Pause.)

RAGNA

(ser paa Jørgen og peger over paa Tauber).

JØRGEN

(nikker, derpaa til Tauber).

Aa, undskyld Hans. — Vi glemte, Du var herinde.

TAUBER

(vender sig; smiler let).

Ja, undskyld, at jeg er herinde.

RAGNA

(tager Jørgens Hænder fra sit Hoved og kysser dem).

Det er flovt for os, Du. (Rejser sig).

TAUBER.

Vær lidt forsigtige, — jeg hører dem inde i Spisestuen.

(I det samme gaar Spisestuedøren op, og Tage træder ind. Han lader Døren staa aaben efter sig).

FJERDE SCENE.

De Forrige, Tage; strax efter Fru Rønne og Jane.

TAGE

(opdager Jørgen og Ragna, der skyndsomst gaar fra hinanden; han smiler let, men lader som om han intet har sét, og bliver staaende indenfor Døren).

TAGE

(taler ind i Dagligstuen).

Naa, — hvor bliver Jane af?

FRU RØNNE

(kommer frem i Døren).

Hun vil ikke ind, siger hun.

TAGE.

Hvorfor dog ikke, Jane?

JANE

(udenfor).

Der er dem i Stuen, som ikke lider det.

RAGNA

(gaar mod Spisestuen).

Det er vist mig, Jane mener. Men hun kan godt komme, for nu gaar jeg.

TAGE.

Gaar De, Ragna? — Det er vel ikke for Janes Skyld, De gaar? for saa — —

RAGNA

(falder ham i Talen).

Nej, vist ikke. Jeg er bare træt og vil gerne til Ro.

TAGE.

Ja, ja. (Taler ud.) Der hører Du, Jane. — Naa, kom saa.

FRU RØNNE.

Herregud dog, Jane! Du har jo Lov at komme, hører Du. (gaar ind i Stuen).

JANE

(kommer frem i Døren).

Ja, naar jeg har det, saa — god Aften. (Træder indenfor.) Men det er mare længe siden, jeg har været herinde.

TAGE

(lukker Døren efter hende).

Ja, ja, nu er Du her altsaa igen. — Tag en Stol og sæt Dig.

JANE

(med et ondt Blik paa Ragna).

Ja, Tak, Hr. Fasting, naar jeg maa det ogsaa, saa siger jeg, at det er mer end En kunde vente sig.

TAGE.

Ja saa, Jane?

JANE

(smiler og sætter sig. Hun har et stygt Smil).

RAGNA.

Godnat. (Aabner Døren til Spisestuen).

HERRERNE

(samtidigt).

Godnat.

FRU RØNNE.

Nu husker Du nok, at vi har Hovedrengøring imorgen — at Du ikke ligger og læser for længe i Aften.

RAGNA.

Jeg skal slukke, saasnart jeg er kommen i Seng. Godnat.

TAUBER og JØRGEN

(bukker).

(Tage, som har sat sig paa Flygelstolen, følger Ragna med Øjnene, idet hun gaar; endnu længe efter sidder han med Blikket fæstet paa den lukkede Dør.)

FEMTE SCENE.

De Forrige, undtagen Ragna.

FRU RØNNE

(sætter sig ind i Sofaen).

Saa har vi ham da hjemme igen, Jane.

JANE.

Ja'men har Godset faaet sin regederlige Husbond igen.

FRU RØNNE

(ler; til Tage).

Hører Du, Tage? — Jane har ikke været tilfreds med mig som Bestyrer af «Helvigshave».

JANE

(mumler noget uhørligt og anstiller sig skamfuld).

JØRGEN

(gaar frem mod Bordet, fulgt af Tauber).

Ja, saa gaar vi vor vante Aftentur. — Godnat.

FRU RØNNE og TAGE

(samtidigt).

Godnat.

JANE

(rejser sig og nejer kejtet).

TAUBER

(rækker Fru Rønne og Tage Haanden til Godnat; gaar derpaa mod Entrédøren).

JØRGEN

(til Fru Rønne).

Du kunde lade Havestuedøren staa. Maaske sidder Tauber og jeg en Stund ude paa Verandaen efter Turen, — hvis Maanen da kommer op til den Tid.

FRU RØNNE.

Ja, jeg skal nok lade staa aabent. — Whiskyen blev sat ind i højre Rum i Buffetten.

JØRGEN.

Tak. — Godnat. (Gaar ud i Entréen, fulgt af Tauber).

SJETTE SCENE.

Fru Rønne. Tage. Jane.

TAGE

(til Jane, der ser sig omkring med et sky Blik).

Du behøver ikke at blive staaende, Jane. Stolene er til at sidde paa.

JANE

(tager sin gamle Plads).

Jeg siger saa mange Tak. — Det kendes, at der er kommen Folk med Hjerte paa Godset igen.

TAGE.

Naa, naa. Du maa ikke smigre mig saa stærkt.

FRU RØNNE.

Jane er glad ved at se Dig igen. Husk — hun har kendt Dig fra Du laa i Vuggen.

JANE.

Ja, jeg har kendt Husbond, fra han ikke var større end som saa. (Viser et Maal.)

(Pause.)

TAGE.

Sig mig, Jane, — hvem var det, Du var bange for før, da Du ikke vilde ind her i Stuen?

JANE

(trykker sig ved at svare).

TAGE.

Sig det kun. (Da hun stadig tier) Nu er jeg den eneste, der kan vise Dig bort, ser Du. Og derfor vil jeg vide, hvem der har optraadt som Din Herre, mens jeg var borte.

JANE

(tøvende, som om hun siger det nødtvungent).

Det er Frøknen, som har kommendert mig ud af Stadsestuen og sagt, at jeg skal holde mig i Køkkenet eller ogsaa i Mejeriet.

TAGE.

Naada! — Hvad havde Du saa bedrevet?

JANE.

Bedrevet! — Ja, Gud skal vide det, — jeg véd det ikke.

FRU RØNNE.

Jo, Jane, nu lyver Du. Der var jo noget om,

at Ragna savnede — naa, ja — hun mente, at der var forsvundet et og andet fra Stuerne — nogle Nipssager og andre Smaating.

JANE

(opbragt).

Noget om; noget om, ja! — Ja, jeg véd nok, at det hed sig saadan, at Frøknens mente, der var bleven noget Neps borte herinde. Men det er mare Løgn, er det. For aldrig kan nogen sige mig saadant paa. Jeg har alle mine Dage været et ærligt og redeligt Menneske, og at jeg skulde have rapset, det er Løgn, er det — Løgn fra Ende til anden. (Tørrer sig over Øjnene og om Munden med et tærnet, sammenlagt Tørklæde, som hun tager frem fra Brystet; siger derpaa roligere og med sit stygge Smil) Nej, det var ikke saadan, som hun har bildt Fruen ind. Det var ikke Nepssets Skyld den Gang.

TAGE

(med et let Smil).

Hvad Pokker var det da, Jane?

JANE

(dæmper Stemmen og siger hurtigt).

Det var for hans, Kan'datens Skyld, at hun kommenderte mig ud, var det.

TAGE

(pludselig alvorlig).

Hvad mener Du med det?

JANE

(som før).

Jo, for hver Morgen mødtes de gerne herinde eller ogsaa derude i Havestuen og tiskede og smiskede tilsammens. Og saa hændte det jo til Tider, at jeg kom bag paa dem, — Gud skal vide, det var ikke med min gode Villie —; og saa var det, at hun en skønne Morgen sagde til mig, at herefterdags gjorde hun helst Stuerne i Orden selv. Og da jeg saa spurgte, hvorfor jeg saadan med ét skulde sættes fra det, som jeg havde været ved i over en Snes Aar, saa sagde hun noget om Langfingerering og en Hovn andre Løgne. (Har igen sit stygge Smil) For hun brød sig fejl om at gjøre mig til Tyv, naar bare hun fik være ene med Hr. Rønne.

(Kort Pause.)

TAGE

(dæmpet).

Hvornaar hændte alt det?

JANE.

Sidste Jul, da Kan'daten var hjemme og ligge Ferie. — Og ikke nok med, at hun fik jaget mig ud af Stuen, men Kan'daten fik da ogsaa min Søn Lavs sat af fra Pladsen som Kusk her paa Godset, saa han maatte tage Bestilling et andet Sted nordefter. — Og det var nok, fordi Lavs saa for meget af, hvad der gik for sig inde i

Vognen, naar Frøkenen og Herren kørte til og fra Gilderne, og saa fortalte det til de andre i Karlekammeret. Det skulde han nu og have tiet med, Lavs. (Slaar den ene Haand knyttet mod den anden og siger stærkt) Men allenfals, saa var det s'gu for haardt at jage ham herfra af den Grund.

TAGE

(efter en kort Pause, rejser sig; stærkt).

Ja. — Og Jørgen havde ingen Ret til at handle paa egen Haand.

JANE

(med et Sideblik paa Fru Rønne).

Han har vel faaet Retten af andre først, han.

FRU RØNNE

(urolig).

Nu maa Du helst gaa, Jane. Jeg vil gerne til Ro.

JANE

(rejser sig).

Saa siger jeg Tak til Herskabet, for at jeg fik Lov til at komme her i Stuen engang igen.

TAGE

(betragter hende nøje en Stund, — man ser, at der pludselig dukker en Tanke op i ham —, siger derpaa stille og fast).

Du skal have Din Gang her inde igen, nu jeg er kommen hjem. Jeg ser nok, at der er sket Dig Uret. (Til Fru Rønne) Og Du, Moder, maa sørge for, at Jane bliver i sin gamle Stilling, naar

jeg er rejst. Hun er fæstet for Stuerne og ikke for Køkkenet.

JANE

(bevæger Tørklædet nervøst mellem Fingrene og siger sagte).

Jeg maa rigtig af Hjertet takke Herren. — Jeg tænkte jo nok, at der kom bedre Stunder med Jer. (Gaar mod Spisestuedøren) Godnat. (Ind i Spisestuen).

TAGE

(tilnikker hende og siger opmuntrende).

Tab ikke Modet, Jane. — Der kommer nok bedre Dage, skal Du se.

JANE

(lukker Døren efter sig).

SYVENDE SCENE.

Fru Rønne. Tage.

TAGE

(vender sig mod Fru Rønne).

Hvor kommer det sig, at Jørgen og Ragna har faaet Lov at skalte og valte med Tyendet, som de vilde? — Hvorfor har Du været saa svag og eftergivende, Moder?

FRU RØNNE.

Herregud, Tage! — skal jeg nu høre for det? Jeg trode jo, at det virkelig forholdt sig, som Ragna sagde, at hun virkelig havde Jane mis-

tænkt for at rapse. Og det med Lars's Afsked var jeg slet ikke imod. Jeg har aldrig været rolig ved at køre med den Karl. Han saa mig ud til at kunne finde paa et eller andet ondt, hvis det stak ham. — Jørgen gik længe og sagde, at man kunde aldrig være sikker paa et Menneske, der havde en Moder som Jane at slægte paa. Og da Lars saa en Dag —

TAGE.

Aa, — Du har simpelt hen givet efter for de Unge!

FRU RØNNE.

Men Tage da —! (Pause, under hvilken Tage gaar febrilsk op og ned).

FRU RØNNE.

Du er saa urolig, mit Barr.

TAGE

(kort).

Ja.

FRU RØNNE.

Du er da ikke syg?

TAGE.

Nej, nej. — — Jeg er blot angst.

FRU RØNNE.

Angst? — For hvad dog?

(Pause.)

TAGE

(dæmpet).

Moder! — Ragna maa ikke blive Jørgens.

FRU RØNNE.

Hvor falder Du paa det, Tage? — Det har Jørgen vist aldrig tænkt paa. (Da han tier) Om saa ogsaa var, — Du har da intet imod Partiet, véd jeg. Du vilde da aldrig giftes med en Kvinde, som var falden for Dig.

TAGE

(farer op).

Ja, dér kom Sandheden frem! Nu ser jeg det hele Spil, som det er drevet herhjemme, mens jeg var borte. — Men, Moder, — véd Du, om Skylden ikke var min? Og den var min. For hun var et Barn.

Skade at det ikke skete lidt før. Blot Aaret før, — og jeg havde staaet som Forbryder i Samfundet. (Gaar urolig op og ned i Stuen).

FRU RØNNE

(ser angst op).

Men hvornaar er Du dog bleven saadan? — akkurat som Din Fader under hans Sygdom.

TAGE

(med et koldt Smil).

Gør jeg Dig maaske bange?

FRU RØNNE.

Ja, jeg véd jo ikke, hvad jeg skal tro om Dig.

TAGE

(som før).

Rigtig, Moder! Du har hidtil levet i den Tro, at jeg vilde glemme. Du har holdt mig for et Menneske uden Samvittighed og Følelse, uden Længsel og Begær. (Stærkt) Men Du har taget fejl, Moder! Jeg har Længsler, jeg har Lyster og Lidenskaber, som Du aldrig har anet, fordi Du aldrig har kendt og forstaaet mig. (Roligere, skarpt) Og jeg er mere klartseende, end Du har tænkt Dig. Du har været imod, at Ragna skulde blive min, — og saa har Du i det Aar, jeg var borte, gjort alt for at bringe hende og Jørgen sammen. Nægt det, om Du tør. — Du synes vel, det er bedre, at han faar den «Faldne»? Han er jo ikke Din Søn, og det vil ikke smerte Dig at vide ham gift med En, som er «traadt i Skarnet». (Stigende) Men ogsaa dér har Du taget fejl. — Jørgen skal aldrig komme til at eje hende. Jeg vil selv sige ham, hvad der binder Ragna og mig til hinanden —

FRU RØNNE

(angst).

Det er da vel ikke Din Hensigt —

TAGE

(afbryder hende, koldt og bestemt).

Det er min Hensigt.

FRU RØNNE.

Men, Tage! — er Du da bare kommen for at bringe os Sorg?

TAGE

(med et koldt Smil).

Kald det, hvad Du vil. (Rejser sig; haardt) Jeg er kommen for at gøre min Ret gældende. Jeg vil ikke længere være fattig, — ikke staa alene, som før. Jeg vil mødes igen med den Kvinde, som var den eneste, hos hvem jeg i mine mørkeste Timer fandt Forstaaelse og Trøst. Jeg vil elskes af hende paany, og atter føle Haabet blive til i mig. Jeg vil — — —

FRU RØNNE

(hurtigt).

Hys, — jeg hører dem komme tilbage. (Rejser sig).

OTTENDE SCENE.

De Forrige. Jørgen.

JØRGEN

(træder ind fra Havestuen).

Hvad! — er I oppe endnu?

FRU RØNNE

(ordner et og andet paa Bordet).

Ja, nu er det virkelig ogsaa paa Tide at gaa til Ro. — Der staar Lys ude i Entréen til Dig, Tage, at Du kan se at finde op. (Gaar mod Spisestuen) Kom, skal jeg tænde det for Dig.

TAGE

(op og ned).

Tak, Moder, — jeg skal nok tænde selv, naar jeg gaar.

FRU RØNNE.

Du skal værs'go' gaa op nu. Husk, Du har rejst hele sidste Døgn.

TAGE.

Jeg gaar ikke endnu, Moder. (Kort) Jeg har noget at tale med Jørgen om.

FRU RØNNE

(i Døren; urolig).

Aa — lad det vente til i Morgen; og gaa saa til Ro begge To.

JØRGEN.

Jeg har lovet at vente paa Tauber.

TAGE.

Og jeg bliver og holder Jørgen med Selskab.

FRU RØNNE.

Ja, ja. Godnat da. — — Det er sandt, — hvornaar vil Du vækkes, Tage?

TAGE.

Jeg vil helst have Lov at vaagne af mig selv.

FRU RØNNE.

Ja, som Du vil. Godnat igen.

TAGE og JØRGEN
(samtidigt).

Godnat.

NIENDE SCENE.

Jørgen. Tage.

(Pause, under hvilken Jørgen aabner Overvinduerne i det venstre Fag. Det er nu maanelyst udenfor, og gennem Vinduerne ses tydeligt Omridsene af en stor Ladebygning. — Tage sætter sig ind i Sofaen; der er kommen en bestemt Ro over ham under sidste Scene.)

JØRGEN

(ved Vinduet, hvor han ser ud).

Du vil tale med mig?

TAGE.

Ja.

JØRGEN

(da Tage tier).

Ja, vær's'go', jeg er til Din Tjeneste — (tilføjer, da Tage vedblivende tier) — til Tauber kommer, vel at mærke.

(Pause.)

TAGE

(sagte).

Jørgen?

JØRGEN.

Ja.

TAGE.

Det maa komme til Klarhed imellem os.

JØRGEN.

Til Klarhed? — over hvad?

TAGE

(højere).

Over meget; men — ja, navnlig Et er det nødvendigt, at vi faar talt ud om. Det er vor Pligt mod Ragna.

JØRGEN

(med et svagt Smil).

Naa — er det hende, vi skal tale om? —
ja — —

TAGE

(afbryder ham).

Hende — og os selv.

JØRGEN

(sætter sig med et Smil paa Stolen, der staar bag ham).

TAGE

(efter en kort Pause, i en rolig, dæmpet Tone).

Du ser, at jeg kender Jeres Hemmelighed. Jeg har jo stadig anet, at hun vilde blive Din, mens jeg var borte. Hun havde let ved at blive det, naar jeg først var rejst. — Naar jeg gik dernede paa det tyske Gods og undertiden tænkte paa Jer, saa saa jeg Jer altid for mig som to Nyforlovede, der lovpriste mig, fordi jeg var rejst og havde overladt Jer til hinanden, frie og uden Fare for at blive generede af min Nærværelse. Og da jeg saa i Formiddags kørte ind her i Gaarden,

og I stod sammen oppe paa Stentrappen, «for at modtage mig», som Moder sagde, — ja da vidste jeg i samme Nu, at Du havde benyttet Tiden godt.

JØRGEN

(smiler).

Jeg skulde maaske have ventet, til Du kom? — mener Du, at jeg burde have taget det Hensyn til Dig?

TAGE

(som før).

Du skulde have taget det Hensyn til Dig selv. — Jeg havde jo ikke Lov til at beklage mig over noget; — jeg maatte jo vente mig, at Du handlede, som Du havde Lyst til, og tog hende fra mig, mens jeg var borte.

JØRGEN.

Tog hende fra Dig? — jeg forstaar Dig ikke! — For Du har da ikke den Frækhed at paastaa overfor mig, at I var forlovede, da Du rejste.

TAGE

(stærkt).

Nej, — men — —

JØRGEN.

Forresten forstaar jeg ikke, hvorfor vi taler om alt dette, som ikke vedkommer andre end hende og mig. — Naar hun har givet mig sit Ja, saa har hun altsaa været fri og uafhængig — og dermed Basta!

TAGE.

Alt, hvad I har foretaget Jer, mens jeg var fraværende, vedkommer mig; og jeg har Ret til at fordre, at Du taler med mig netop om det.

JØRGEN
(opbragt).

Er Du forrykt, Menneske! — eller er Du bleven simpel paa Din Rejse?

TAGE
(roligt).

Jeg er bleven saaret og bestjaalet, — ikke paa Rejsen, men herhjemme.

JØRGEN
(koldt).

Og nu fordrer Du Oprejsning hos mig. — Det smigrer mig næsten.

TAGE.

Jeg fordrer, at Du bryder med Ragna.

JØRGEN
(ryster paa Hovedet og ler overlegent).TAGE
(stigende).

Du har ingen Ret til at eje hende, — hun var min, førend jeg rejste. — Det er lavt at benytte sig af en Andens Fraværelse til at naa sit eget Maal, at nærme sig til en Kvinde, som man véd er en Andens. Det har Du gjort. —

Men hun er for god til at være Din, og — ja, jeg fordrer, at Du selv bryder med hende.

JØRGEN

(rejser sig; siger tøvende og betonet).

Er der mere, Du fordrer?

TAGE

(rejser sig ligeledes).

Jeg fordrer, at Du skal erkende, at min Ret til at eje hende er større end Din — er langt større end alle Andres tilsammen.

JØRGEN

(ved Vinduet; i samme Tonefald som før).

Paa hvad støtter Du Din Ret? — Det maa jeg jo vide, for at kunne dømme, om den er større end min, — og før jeg véd det, indlader jeg mig selvfølgelig ikke paa nogetsomhelst.

TAGE

(roligere).

Ragna og jeg har været forlovede — hemmeligt — for nogle Aar tilbage; ja, det véd Du naturligtvis. Vi blev enige om at hæve Forholdet imellem os igen, fordi — fordi vi syntes — ja, vi følte os begge for unge.

JØRGEN

(da Tage gør en Pause, tøvende).

Og skulde Du af den Grund have Privilegium paa hende hele Dit Liv? — det kan Du da umuligt mene.

TAGE

(sagte).

Der var hændt noget, før vi hævede Forholdet — — vi havde givet os hen til hinanden — hun var bleven min. (Staar et Øjeblik som fortabt i Mindet; derpaa siger han dæmpet og uden at se op). Det smerter Dig at høre, kan jeg forstaa, men — jeg syntes, det var bedst, Du fik det at vide. Det var det, jeg mente, der maatte Klarhed paa mellem os; — og jeg vidste, at Du vilde forstaa mig, naar jeg fortalte Dig det, — og saa vilde trække Dig tilbage.

JØRGEN

(staar en Stund i Kamp med sig selv, men overvinder sin Bevægelse, og siger derpaa, sagte og behersket).

Ja, det smerter mig at høre, — ikke at hun har været Din, for det vidste jeg jo — (da Tage ser op, overrumplet af hans uventede Replik) — jo, hun har betroet mig alt, saa det smerter ikke stærkere end det altid har gjort, fordi jeg hører Dig røbe det nu. Men det gør mig ondt, at Du er bleven det Menneske, Du er. Du har næppe været hjemme en Dag endnu, og dog har jeg allerede set, at Du er en ganske anden end den, jeg trode. Og jeg forstaar ikke, at det er Dig, hun har givet sig hen til. — Hvor det er lavt af Dig et eneste Øjeblik at kunne tro, at hun vilde binde mig til sig uden først at bekende alt, — uden først at lægge hele sin Fortid aaben for mig. Hvor det er lavt af Dig at tænke, at hun vilde

betro mig sin fordums Forlovelse, men skjule sin inderste, dybeste Hemmelighed. Hvor det er fejgt at ville benytte Jert Ungdomsforhold som et Vaaben imod mig. — Det maa være tungt at være kommen saa vidt, at man kun har sine Synder at dække sig bag. (Da Tage vil afbryde ham) Nej, — nu vil jeg tale.

TAGE

(stærkt).

Tal, saa jeg kan forstaa Dig — og staa ikke dér og udgyd Dig i lange Monologer over min Fejghed og Lavhed og andre Lyder. Dine Beklagelser rører mig ikke — de gør mig ikke til et bedre Menneske. Giv mig et Svar paa det, jeg har talt til Dig om. (Gaar uroligt op og ned i Forgrunden).

JØRGEN

(stadig ved Vinduet; roligt og behersket som før).

Behøver jeg at svare Dig? er det ikke nok, at Du véd, at Ragna har sagt mig alt, og at hun alligevel er min endnu i denne Time? — forstaar Du ikke, at jeg ansér Din Ret for mindre end intet? — Fordi Du engang har været smidig og hensynsløs nok til at besejre en ung og uudviklet Kvinde — et Barn, som ikke havde Begreb om, at det var Synd, hun indlod sig paa, — derfor skulde jeg nu, da hun omsider er bleven en moden Kvinde, vige Pladsen ved hendes Side til Fordel for Dig — skulde bryde med hende, fordi Du snakker op om en Ret til hende, som Du selv har fundet paa — — — nej, Tage, — jeg viger

ikke Pladsen for Dig; jeg bliver hos hende, som hun selv har bedt mig om. — Jeg har den Ret til at eje hende, at jeg elsker hende. Du, — ja, Du elsker hende maaske ogsaa, men Din Kjærlighed er ikke stærk nok til at rydde min af Vejen. (Gaar mod Døren til Havestuen).

(Idet Jørgen gaar forbi Tage, som er standset ud for Flygelet og længe har betragtet ham med en Blanding af Forundring og Harme, gør denne en Bevægelse henimod ham, som om han vil hindre ham i at gaa.)

JØRGEN

(standser ud for Tage og siger fast og betonet).

Nej, det skal Du ikke, Tage. — Lad Skoledrengene om at slaas; vi er for voxne til det.

TAGE

(dirrende af undertrykt Harme).

Ja, ja, — uden Kamp kommer Du og jeg ikke over disse Dage.

JØRGEN

(som før).

Jeg har Kræfter til at møde Dig med. Godnat. (Ud i Havestuen).

TIENDE SCENE.

Tage alene.

(Læner sig op til Flygelet og ser ud i Stuen med et haardt, bittert Udtryk i Trækkene. Hans Blik fæster sig længe ved Oberst Rønnes Buste, og naar han vender sig herfra, er Udtrykket koldt. Han gaar med slappe, vilkaarlige Skridt over til Vinduet, hvor han stiller sig lænet mod Karmen og ser ud.)

ANDEN AKT.

(Dagligstuen. Tidlig Aften. Let Skumring over Scenen).

FØRSTE SCENE.

Jørgen. Tauber.

(JØRGEN sidder læsende ved Vinduet. TAUBER i Hat og Frakke, kommer fra Entréen).

TAUBER

(standser i Døren).

For sent?

JØRGEN

(ser op fra Bogen og nikker bejaende).

TAUBER

(tager Frakken af).

God Fangst, Du. (Bærer Tøjet ud i Entréen og kommer tilbage). Tror Du, der er Tale om Mad?

JØRGEN.

Ja, selvfølgelig. — Men luk efter Dig.

TAUBER

(lukker Døren).

Da er de s'gu temmelig strenge.

JØRGEN.

Ragna er derinde. Hun hjælper Dig nok,
naar Du beder hende.

TAUBER

(aabner Døren til Spisestuen, taler ud).

Her er en Synder, som beder om Naade.

RAGNA

(udenfor).

Naa! — nu igen.

TAUBER.

Der var saa herligt derude iaften. Jeg kunde
ikke løsrive mig.

RAGNA.

Aa, De er en rigtig Morder!

TAUBER.

Ja, ikke sandt? — Men — vi Skurke trænger
ogsaa til Brød; — jeg er kort sagt infamt sulten,
Frøken.

RAGNA.

Ja, ja, — saa maa jeg jo dække igen.

TAUBER.

Det behøver De virkelig ikke; — blot De

vil smøre et Par Stykker til mig. — Vil De være saa elskværdig?

RAGNA.

Jeg faar vel være det.

TAUBER.

De skal faa fri Adgang til min Klinik, — hvis jeg da nogensinde naar saa vidt. — Naar maa jeg komme, Frøken?

RAGNA.

Jeg skal kalde paa Dem.

TAUBER.

Merci. (Lukker Døren og gaar frem paa Scenen).

JØRGEN.

Tog Du «Knæet» med i Aften?

TAUBER

(sætter sig op i Vindueskarmen, nær Jørgen).

Nej. Der var Liv og Røre nok hernede i det søndre Løb. Det tindrede som Morild, hver Gang jeg drog en Favn af Garnet ind. Baaden var som tømret af Sølvplanker, da jeg roede hjem. — Det er herligt at fiske, — naar Vejret er fint og Fisken dum. Jeg tager forresten ud om lidt igen. — Tag med, Du!

JØRGEN.

Tak, — jeg bliver hellere hjemme.

TAUBER.

Du gør mig en Tjeneste ved at tage med. — Jeg har set noget dernede i Aften, som har gjort mig mistænksom. Mens vi laa og drog inde under Sivkanten, lagde jeg Mærke til en Fyr, som paa en underlig forsigtig og sky Maade sneg sig langs Aaen op mod Gaarden. Han kunde ikke se mig, der hvor han gik; men Blikket søgte uroligt omkring. Fyren havde øjensynlig en daarlig Samvittighed.

JØRGEN.

Hvordan saa han ud?

TAUBER.

En lille, lavstammet Fyr. Han var for langt fra mig til at jeg kunde skælnes Trækkene tydeligt; men jeg tror nok han var rødhaaret. — Da han var naaet nær op til Laden, vendte han om og kom tilbage, lidt hurtigere end før. Saa standsede han pludseligt og overvejede et Secund, og gik saa tilbage — tøvende, ligesom om han betænkte sig. Da han var kommen op til Stakkene, blev han borte for mig.

JØRGEN.

Saa Du ham ikke siden?

TAUBER.

Nej. Jeg løb op og undersøgte Terrainet, før jeg kom herover; men uden Resultat. Ladedøren var laaset, saa der kan han næppe være sluppen ind. Det eneste Sted, han kan have forstukket sig, er under en eller anden Stak. Men forresten er det jo slet ikke sikkert, at Fyren i det hele taget har forstukket sig.

JØRGEN

(efter en kort Pause, lægger Bogen fra sig i Vinduet).

Det er Lars.

TAUBER.

Lars —?

JØRGEN.

Ja — Du véd den Karl, jeg sendte af Gaarde sidste Jul. Jeg har fortalt Dig om ham, — Janes Søn.

TAUBER.

Naa, ham! — Ja, hvem véd. — Fyren her saa nok saa snu og djævelsk ud.

JØRGEN

(rejser sig).

Jeg skal gaa derover med et Par Mand.

TAUBER.

Ja, gør det; — Du er en brillant Støver.

RAGNA

(raaber fra Spisestuen).

Værsgo' Hr. Doktor!

TAUBER

(springer ned fra Vinduet).

Tak! (til Jørgen) God Jagt! (ind i Spisestuen).

ANDEN SCENE.

Jørgen. Tage.

(Jørgen gaar mod Spisestuen, men standser, da han møder Tage, som træder ind fra Entréen, klædt i en laset, gul Jagtfrakke og tilsølede Ridestøvler).

JØRGEN.

Hvor Fanden kommer Du fra, Menneske?

TAGE

(svarer ikke, men slænger sig i en Lænestol ved Bordet; begynder langsomt at trække Støvlerne af. Haaret hænger ham ned i Panden, Ansigtet er rødt, og Blikket sløvt).

JØRGEN.

Hvor har Du været?

TAGE.

I Sadlen. (Da Jørgen vil til at gaa) Er Moder stadig syg?

JØRGEN.

Ja.

TAGE
(sløvt).

Er der Fare?

JØRGEN.

Nej.

TAGE
(som før).

Har hun spurgt efter mig?

JØRGEN.

Ja.

TAGE.

Hvad svarede I hende?

JØRGEN.

Det véd jeg ikke. Hun har ikke spurgt mig.

TAGE
(svinger de afdragne Støvler frem og tilbage foran sig).
(Jørgen ind i Spisestuen med en Skuldertrækning.)

TREDJE SCENE.

Tage. Tauber. Strax efter Ragna.

(Tage slænger Støvlerne hen ved Bogskabet, læner sig tilbage i Stolen, sukker langt.)

TAUBER
(træder ind fra Spisestuen).

Godaften, Fasting.

TAGE.

Godaften.

TAUBER.

Hvor har De levet saa længe? — Deres Moder har været angst, kan De tro.

TAGE

(trægt).

I Sadlen.

TAUBER.

Alle tre Dage?

TAGE.

Ja.

TAUBER.

Saa maa De s'gu være mør.

(Pause.)

TAUBER.

Det er en prægtig Hest, De har.

TAGE.

Har De Sands for det?

TAUBER.

Ja, ja.

TAGE.

Det er nemlig en Hingst.

TAUBER.

Er en Hingst da ikke ogsaa en Hest?

TAGE.

En Torsk er ogsaa en Fisk.

TAUBER.

Og en Flynder med, ja.

RAGNA

(kommer fra Spisestuen).

Godaften, Hr. Tage.

TAGE

(som herunder har siddet henslængt i Stolen, rejser sig; koldt).

Godaften.

(Gaar ind i Spisestuen.)

RAGNA

(efter ham).

Skal jeg bede Jane dække til Dem?

TAGE

(udenfor).

Nej, Tak. Jeg skal ikke spise.

(Lukker Døren efter sig.)

FJERDE SCENE.

Ragna. Tauber.

TAUBER

(peger paa Tages Støvler).

Man skulde ikke tro, Manden havde redet.

RAGNA

(nærmer sig Bogskabet og tager Fodtøjet i Øjesyn).

TAUBER.

Saa De hans Jakke?

RAGNA.

Ja.

TAUBER.

Man kan roligt sige, som De, at Tage Fasting ikke er som Folk er flest. Han maa være syg, den Mand. — Eller er han maaske altid saadan?

RAGNA.

Nej, før vilde han aldrig røre sin Hest. Den blev som oftest reden af Staldkarlen, mens han selv sad oppe paa sit Kammer og rugede. Naboerne saa ham aldrig hos sig; han kom ikke i Berøring med nogen udenfor Gaarden. Det var sjældent, vi herhjemme hørte ham tale, og le gjorde han nu aldrig.

TAUBER.

Og saa lige med ét rider han af Gaarde og bliver borte i tre lange Døgn. — Gud véd, hvad det er, der forfølger ham? — for noget maa der være. Man skulde tro, han led af Forfølgelsesvanvid. — Hvor mon han har været, Manden?

RAGNA.

Det er umuligt at vide; — men blandt Mennesker har han sikkert ikke været.

(Pause.)

RAGNA

(som har sat sig ved Bordet).

Sig mig, Tauber: — synes De ikke, der er kommet noget fremmed over Jørgen, siden Tages Hjemkomst?

TAUBER

(op og ned).

Jo, — han er bleven besynderlig stille og indesluttet. Det kniber formeligt at faa en Samtale i Gang med ham, — han svarer saa trægt.

RAGNA.

Og man træffer ham altid alene; — han sidder altid paa de mest afsides Steder. Det er ligesom om han vilde gemme sig for os Andre.

TAUBER.

Han har maaske ladet sig paavirke af Fasting. Men han er stærk nok til at ryste det af sig igen.

RAGNA.

Er han stærk, Tauber?

TAUBER.

Ja, mærkelig stærk; — men uden derfor at være streng. Tvertimod — han dømmer sine Medmenneskers Svagheder mildt, — netop fordi han selv er saa stærk.

RAGNA.

Det er smukt af Dem at rose ham, som De gør.

TAUBER

(sætter sig ovre ved Vinduet).

Aa, — jeg har jo ikke Grund til andet.

RAGNA.

Saadan skulde Alle raisonnere.

FEMTE SCENE.

De Forrige Jørgen.

JØRGEN

(kommer fra Havestuen, lægger Hatten fra sig paa Flygelstolen).

TAUBER.

Naa, — fandt Du saa Sporet?

JØRGEN.

Nej.

TAUBER.

Av! — Saa Du efter i Laden?

JØRGEN

(søgende rundt i Stuen).

Nej. — Er Avisen inde hos Moder?

RAGNA.

Ja, jeg skal hente den. (Rejser sig).

JØRGEN.

Tak, det kan være det samme.

RAGNA.

Hun har læst den, saa Du kan godt —

JØRGEN

(afbryder hende).

Tak. Jeg vil hellere vente. (Faar Øje paa Tages Støvler og kaster dem ud i Entréen).

TAUBER

(til Ragna).

Hvordan er det egentlig med Fruen?

RAGNA.

Jo, Tak, — bedre.

TAUBER.

Hun vil stadig væk ikke behandles af mig?

RAGNA.

Nej. De er for «moderne», siger hun.

TAUBER.

Hm! — Har der forresten været nogen Læge og set til hende?

RAGNA.

Aa, jo. — Først var vor egen Doktor her, saa kom Annexbyens, og saa Distriktslægen.

TAUBER.

(leende).

Tre —! — hvornaar da?

RAGNA.

Da De og Jørgen var paa Fodtur.

TAUBER.

Ja, saa er jeg jo absolut overflødig.

JØRGEN

(som har sat sig hen ved Flygelet, ler stille).

TAUBER.

Jeg vilde ønske for mig og min Stand, at allé var saa bekymrede for deres Person, som Fru Rønne er det for sin. Hun er beundringsværdig omhyggelig, maa jeg sige. — Tre Læger om én letbetændt Hals!

JØRGEN.

Det er nok saa forstaaeligt. Moder har kun én Interesse, og den gælder hende selv.

TAUBER

(til Ragna).

Nu er hun altsaa «i Bedring»?

RAGNA.

Ja, hun har tænkt paa at staa op i Morgen.

TAUBER.

Naa, Gud ske Lov! (Rejser sig, til Jørgen) Naa, tager Du saa med ud?

JØRGEN

(ryster afvisende paa Hovedet).

RAGNA

(til Jørgen).

Jeg synes dog, Du skulde gaa med Tauber, naar han beder Dig.

JØRGEN

(affejende).

Saa!

RAGNA.

Man mærker ikke meget til Venskabet fra Din Side.

JØRGEN.

Men fra hans — ikke sandt?

RAGNA.

Tauber har lige siddet og rost Dig i høje Toner.

TAUBER

(ved Entrédøren).

Gaar Du med?

JØRGEN.

Nej.

(Tauber ud i Entréen med en Skuldertrækning).

SJETTE SCENE.

Ragna. Jørgen.

(Ragna sætter sig ind i Sofaen, lægger Armene op paa Bordpladen, drejer Hovedet langsomt og ser tankefuld ud gennem Havestuedøren. Jørgen betragter hende stjaalent. — Man hører Tauber fløjte ude i Entréen.)

JØRGEN

(da begge længe har tiet).

Hvornaar rejser Tage mon? (Da Ragna ikke svarer.)
Ja, for Du véd vel, hvorlænge han har i Sinde at blive hjemme?

RAGNA

(fraværende).

Spørger Du mig om noget?

JØRGEN.

Jeg spurgte, om Du véd, hvornaar Tage rejser?

RAGNA.

Nej.

(Pause, hvorunder man hører Tauber smække Gangdøren i efter sig).

JØRGEN.

Hvorfor er Du saa forandret, Ragna?

RAGNA

(som atter har siddet i Tanker, ser op).

Ja, — jeg gør Dig det samme Spørgsmaal.

JØRGEN.

Men Du har ikke den Ret, som jeg, til at spørge.

RAGNA.

Jeg synes ikke, vi skal maale hinandens Ret.

JØRGEN.

Ja, ja — saa lader vi være. — Men vi kan ialfald svare hinanden.

RAGNA.

Hvis jeg har forandret mig, saa er Skylden Din egen.

JØRGEN

(ser fast paa hende).

Det er den letteste Maade at undskylde sig paa.

RAGNA

(uden at se paa ham).

Jeg behøver ikke at undskylde mig. — Du har været saa tilknappet og fremmed overfor mig, at hvis jeg virkelig har forandret mig, saa maa Grunden søges i Din besynderlige Opførsel.

JØRGEN.

Jeg har ikke været «tilknappet» og «fremmed» overfor Dig. Det er en Misforstaaelse. — Jeg har været tavs og mere indesluttet end ellers; — men jeg har ogsaa haft mine Grunde dertil.

RAGNA

(møder hans Blik).

Har jeg maaske givet Dig Grund til at skille Dig ud fra os andre, som Du har gjort, nu lige siden Tage kom hjem?

JØRGEN.

Nej. — Ialfald har Du ikke givet mig saa megen Grund, som Tage selv.

RAGNA.

Ja, saa. — Har I maaske haft flere Scener siden sidst.

JØRGEN

(dæmpet).

Kan Du ikke forstaa, Ragna, at jeg maa lide ved at se Jer gaa her Side om Side, Dag efter Dag. — Hver Gang han træder ind i Stuen,

dukker det hele op i mig paany. Jeg ser Jer i Tankerne sammen. Jeg hører Dig love at elske ham alle Dine Dage. Jeg hører Dig lægge hele Din unge, varme Sjæl i Dine Ord til ham.

(Stærkere) Jeg ser Dig kærtegne ham, — ser ham slutte Dig i sine Arme og føre Dig bort. Og saa ender det hele i Billedet af Jer, som I maa have været den Nat, da Du gav Dig hen til ham. (Rejser sig og gaar uroligt op og ned).

RAGNA

(ser mørkt frem for sig og tier).

JØRGEN

(efter en Pause, smertefuldt).

Aa, dette, at han har ejet Din første Kærlighed! — Han har været langt rigere end jeg; — for hvad er det at være elsket af en Kvinde, som har elsket før, — hvad er Ens Lykke imod den Andens! (Tungt) Og naar saa hun, man har vundet — naar saa hun — — — aa! — at han skal have ejet Dig! (Standser og vender sig mod Ragna, som sidder i samme ubevægelige Stilling; siger stigende) Kan Du forstaa, at jeg lider? — kan Du forstaa, at jeg ikke faar Fred, før han er borte igen? — kan Du forstaa, at jeg ofte er ved at forgribe mig paa ham? — Aa, vidste Du, hvor jeg har maattet kæmpe med mig selv for at overvinde denne Trang til at knuse ham mellem mine Hænder! (Roligere) Nej, Ragna, — Du har ikke Ret til at spørge mig, hvorfor jeg er saa besynderlig, — Du

har ikke Ret til at kalde mig tilknappet og fremmed. — Du skulde have forstaaet mig — forstaaet, at det var fordi jeg kæmpede med mig selv og led, at jeg trak mig tilbage fra Dig og de Andre. (Stiller sig oppe ved det venstre Vindu).

(Pause.)

JØRGEN

(dæmpet).

Ragna?

RAGNA

(stadigt uden at se op, svagt).

Ja.

JØRGEN

(som før).

Kom hen til mig.

RAGNA

(rejser sig og gaar over hos ham. Hun prøver at møde hans Blik, men kan ikke, og sænker sine Øjne mod Gulvet).

JØRGEN

(drager hende ind til sig).

Hvorfor tier Du hele Tiden? — Holder Du ikke af mig længere?

RAGNA

(neppe hørligt)

Jo.

JØRGEN.

Aa, saa hjælp mig til at faa lidt mere Fred i Sindet. — Du véd ikke, hvor jeg lider, Ragna.

RAGNA

(som før).

Hvad skal jeg gøre?

JØRGEN.

Vær imod mig, som Du var før.

(Pause.)

JØRGEN

(dæmpet og rolig).

Siden den Dag, da Scenen mellem Tage og mig fandt Sted, er der en Tanke, som stadig har forfulgt mig. Først viste jeg den fra mig, fordi jeg fandt den simpel og syndig; men nu i de sidste Dage har den trængt sig frem med urokkelig Styrke og er vokset fast i mig, saa jeg aldrig bliver den kvit igen. — Véd Du, hvad det er for en Tanke, Ragna?

RAGNA.

Nej.

JØRGEN

[(som før).

Vær min, ligesom Du har været hans. (Da hun tier) Det har kostet mig usigeligt, før jeg bestemte mig til at tale til Dig derom; men jeg indsaa, at jeg ikke fik Fred, før det var sket. (Kysser hende paa Panden) Og nu, da jeg har sagt det, Ragna, saa føler jeg, at hvis Du siger Nej, da er det ude med mig, — da vil jeg bukke under for den store Uro og Angst, — og for den Smerte, som det vil være

for mig, at høre Dig nægte mig, hvad Du engang har tilstaaet ham.

RAGNA

(lavt).

Husk, at jeg var et Barn dengang.

JØRGEN

(stærkere).

Jeg husker Ingenting mere.

(Pause.)

JØRGEN

(usikker).

Hvorfor svarer Du ikke, Ragna?

RAGNA

(— der er kommet noget koldt over hende under hans sidste Replikker —, dæmpet).

Jeg kan ikke endnu.

JØRGEN

(som før).

Mener Du dermed —?

RAGNA

(afbryder ham).

Jeg mener, at jeg ikke kan og ikke vil svare Dig, før jeg véd med mig selv, at mit Svar er gennemtænkt, og at den Beslutning, jeg tager, er vel overvejet først.

JØRGEN

(dæmpet).

Behøver Du det, Ragna?

RAGNA

(leder efter Ordene).

Vil Du, at jeg skal svare — uden at mene?
— Vilde det mon være — gavnligt — for vort
Forhold?

JØRGEN

(kysser hendes Haar).

Jeg venter, til Du selv — — (standser, da Tage
i det samme træder ind fra Entréen).

SYVENDE SCENE.

De Forrige. Tage.

(Tage faar Øje paa Jørgen og Ragna, som staar Arm i Arm ved
Vinduet, og vil atter trække sig tilbage.)

JØRGEN

(efter ham).

Du behøver ikke at gaa, Tage.

TAGE

(kæmper en Stund imod, men giver saa efter for Smerten og
udbryder).

Pin mig ikke, som I gør! Vis mig ikke
Jeres Kærligheds Sejr! Stil Jer ikke de Steder,
hvor I véd, jeg kan komme og se Jeres Glæde!
Gem Jer! — gem Jer med alle Jere Kys og Kær-
tegn! — Ud med Jer! — Fanden i Vold, saa at
mine Øjne ikke længere kan se Jer! (Da Jørgen
stadig holder Ragna ind til sig, stigende) Hvorfor staar I
der? — hvorfor slipper I ikke hinanden? —
hvorfor skal jeg se dette, som for mig er et

Helvedessyn? — Kan I da ikke tænke, at jeg maa lide derved? — eller har I ikke Hjærte for andre end Jer selv? (Ragna gaar fra Jørgen, overvældet af Tages Voldsomhed).

TAGE

(koldt).

Jert Forhold er det simpleste jeg nogensinde har set, — Jeres Lykke er den floveste, jeg kender! (Da Jørgen opbragt kommer imod ham) Og I er Tyve! — I har stjaalet —

JØRGEN

(endnu behersket).

Lad det være nok!

TAGE

(som før).

I har stjaalet min Lykke! (Da Jørgen pegende betyder ham at gaa) Hvorfor kom Du og tog hende fra mig? — Jeg trængte dog langt mere end Du til hendes Kærlighed. (Bittert) Hvorfor skal det være saadan, at det ene Menneskes Lykke berøver det andet hans? — Der er dog tusinde Mænd og Kvinder Jorden over, som sidder og venter paa at faa Kærlighedens Ord at høre. — Hvorfor gav Du ikke en af alle dem Din Kærlighed? (Stærkt) Jeg hader Dig, Jørgen! — og jeg foragter Dig, som jeg foragter Enhver, der, selv sund og stærk, kaster sig over en Syg. — (Han afbrydes ved, at Jørgen, ude af Stand til længere at beherske sig, farer frem og griber ham i Frakkekraven med sin venstre Haand, mens han løfter den højre som for at slaa).

RAGNA

(uvilkaarlig et Skridt frem).

Men Jørgen da —!

TAGE

(bleg, men tildels behersket).

Aa, lad ham kun slaa! — Han kommer jo
fra de Lag, hvor Næverne har mest at sige!

JØRGEN

(som har ladet Haanden falde, koldt).

Hvor tør Du tale om Ophav! — Kan Du
gøre Rede for Dit eget? (Slipper ham, men bliver staaende).

TAGE

(slaar Jørgen i Ansigtet, saa at han tumler et Skridt tilbage, og
siger koldt).

Saa har vi To vel gjort op med hinanden!

(Gaar mod Entrédøren.)

JØRGEN

(vil først gaa efter Tage, men standser, da han har gjort et Par
Skridt, og raaber istedetfor haanligt, i det Øjeblik Tage aabner
Døren).

Usling!

(Tage gaar uden at vende sig. Idet han gaar, møder han Tauber,
som kommer fra Entréen).

OTTENDE SCENE.

Jørgen. Ragna. Tauber.

TAUBER

(standser strax indenfor Døren og ser forundret efter Tage; derpaa
vender han sig til Jørgen, som gaar febrilsk op og ned).

Det gaar nok hedt til mellem Dig og Fasting?

JØRGEN

(roligere).

Lad os ikke tale om det, Tauber. Det er
altfor pinligt for Ragna at høre paa.

TAUBER

(vender sig mod Ragna, som staar med bøjet Hoved oppe ved
Ovnen).

Ja, det maa være —

RAGNA

(ser op og afbryder ham i en lidt afvisende Tone).

Lad os tale om noget andet.

TAUBER

(trækker paa Skuldrene, bukker let, og gaar derpaa frem paa
Scenen).

(Pause.)

JØRGEN.

Aa, luk Døren, Hans.

(Tauber gaar over og lukker Entrédøren.)

JØRGEN

(stadig op og ned).

Det var hurtigt, Du kom igen?

TAUBER

(gaar fra Døren).

Ja. — Baaden var borte.

JØRGEN.

Hvad for noget?

TAUBER.

Baaden var borte.

JØRGEN.

Saa Du efter, om den ikke laa et Sted i Nærheden?

TAUBER.

Ja, — jeg har ledt efter den længe; men den var og blev borte.

RAGNA.

Det er vel en af Karlene, som har taget den.

JØRGEN.

Karlene her paa Gaarden vilde ikke have taget Baaden uden først at bede om Lov.

TAUBER.

Og saa var Garnene ikke engang lagt paa Land. Det kunde Vedkommende dog ialfald have gjort.

JØRGEN.

Det havde vore Folk absolut ogsaa gjort, hvis det var dem, der havde laant den.

(Pause.)

TAUBER.

Er der Stemning for at sidde i Mørke?

(Sætter sig ved Bordet.)

RAGNA.

Ja, jeg véd ikke. — Skal jeg tænde?

JØRGEN.

Aa, nej, — lad os sætte os ud paa Altanen.

RAGNA.

Ja. (Gaar mod Spisestuen) Skal jeg tage Whisky-flasken ud?

TAUBER
(rejser sig).

Jeg skal tage den, Frøken — den ligger i min Frakkelomme.

RAGNA.

Ja, saa —!

TAUBER.

Jeg laante den med paa Turen før.

JØRGEN.

Er der noget igen efter det Laan?

RAGNA
(smiler).

TAUBER.

Ja, jeg kender ganske vist Din permanente Tørst; men forhaabentlig er der dog nok endda.

RAGNA
(ind i Spisestuen).

TAUBER
(henter Whiskyflasken ude i Entréen).

JØRGEN
(da Tauber kommer tilbage).

Det er naturligvis Fyren fra før, der er rejst med Baaden.

TAUBER.

Ja, selvfølgelig er det ham.

RAGNA

(som kommer fra Spisestuen, bærende en Bakke, hvorpaa Glas og Sifon).

Hvad er det for en Fyr, De taler om, Tauber?

TAUBER.

Aa, det var en, jeg saa før i Aften.

RAGNA.

De gør mig helt bange. — Var det en Landstryger?

TAUBER.

Jeg skal forklare Dem det hele, — men lad os først sætte os ud. (Gaar over og aabner Havestuedøren).

RAGNA

(følger efter).

Hvor saa' De ham?

TAUBER

(medens han og Ragna gaar ind i Havestuen).

Nede ved Aaen, før da jeg — — (Replikken taber sig).

(Jørgen tænder en Cigar, tager Hatten, som ligger fladtrykt paa Flygelstolen, og følger langsomt efter de andre.)

NIENDE SCENE.

Fru Rønne. Noget efter **Ragna.**

(Scenen, som nu ligger i Halvmørke, strax tom. FRU RØNNE kommer, klædt i Natdragt og Peignoire, fra Spisestuen; standser

indenfor Døren og siger med spæd Røst: «Er Tage ikke herinde?»
 Da ingen svarer, kalder hun: «Ragna!» Lidt efter stærkere:
 «Ragna!» Venter en Stund, raaber saa højt og utaalmodigt:
 «Ragna! — Ragna!» Gaar frem paa Scenen.)

RAGNA

(inde i Havestuen).

Ja.

FRU RØNNE.

Kom dog, naar jeg kalder.

RAGNA

(træder ind).

Gud! — er det Dem, Frue?

FRU RØNNE.

Ja. — Har Du ikke set Tage?

RAGNA.

Jo, jeg saa Hr. Tage før. — Han gik vist ud.

FRU RØNNE.

Hvornaar saa Du ham?

RAGNA.

Det er vel et Kvarters Tid siden.

FRU RØNNE

(— hun taler med spæd og klynkende Stemme).

Ja, men det skulde være nu. Han er gaaet
 fra mig for et Øjeblik siden. — Jeg trode, han var
 herinde hos Jer. Jeg maa endelig tale med ham.

RAGNA.

Skal jeg lede efter ham?

FRU RØNNE.

Tror Du, det nytter?

RAGNA.

Ja jeg véd ikke, Frue; — jeg kan jo altid forsøge.

FRU RØNNE.

Aa, nej, — det nytter vist ikke. (Sætter sig ind i Sofaen) Du maa hellere blive herinde hos mig.

RAGNA.

Ja. (Sætter sig ved Flygelet.)

(Pause.)

RAGNA.

Har De hørt, at Lars sniger sig omkring her i Nærheden af Gaarden i Aften?

FRU RØNNE.

Hvad for en Lars?

RAGNA.

Den forrige Kusk, — Janes Søn.

FRU RØNNE.

Aa, Gud! — er det stygge Menneske her i Nærheden?

RAGNA.

Ja, Tauber har set ham. Begge Herrerne har fattet Mistanke. Rønne siger, at man kan ikke være rolig, saalænge den Fyr er i Nærheden.

FRU RØNNE.

Aa, Gud! — tror Jørgen, at han vil gøre noget ondt?

RAGNA.

Han siger, at man kan vente sig alt muligt. — Før da Tauber kom ned og skulde have Baaden, var den borte, og nu mener de, at det er Lars, som har taget den.

FRU RØNNE.

Ja, bare det var; for saa var han da borte igen.

RAGNA.

Nej, Herrerne tror, at han har lagt den ind i Sivene et Steds længere nede i Løbet, saa at han kan benytte den siden, hvis han bliver nødt til at flygte.

FRU RØNNE.

Ja, men min Gud! — saa venter de sig altsaa, at han skal gøre et eller andet, som han bliver nødt til at flygte for?

RAGNA.

Ja, Rønne venter sig alt af ham.

FRU RØNNE.

Det er jo forfærdeligt. — Ja, jeg er sikker paa, at der hænder noget slemt i Nat. — Jeg havde saadan en styg Drøm før i Eftermiddag. — Tror Du, Tage véd, at han lister heromkring?

RAGNA.

Jeg véd ikke, om han har set ham. Han har ialfald ikke sagt noget.

FRU RØNNE.

Jeg er sikker paa, at han har set ham. og at det var derfor, han raadede mig til at staa op.

RAGNA
(forundret).

Har Hr. Tage raadet Dem til at staa op i Aften?

FRU RØNNE.

Ja. — Han var inde hos mig et Par Minutter før; og da sagde han, at det var bedst, jeg stod op endnu i Aften, for Natten kunde bringe saa meget ondt. — Han havde set daarlige Varsler hele Dagen igennem, fortalte han. — Jeg fik ikke Tid til at spørge ham ud, for han gik saa hurtigt igen.

RAGNA.

Ja, det var jo ikke videre betryggende.

FRU RØNNE.

Tror Du, der sker noget i Nat, Ragna?

RAGNA.

Det er ikke godt at vide, Frue; men jeg er ialfald ikke ganske rolig.

FRU RØNNE.

Vi maa vist vaage hele Natten.

RAGNA.

De kan godt gaa til Ro igen. Herrerne og jeg skal blive oppe.

FRU RØNNE.

Nej, nej, — jeg lægger mig ikke i Nat. Jeg er altfor angst til at kunne sove.

RAGNA.

Det er jo ogsaa bedre, jo flere vi er, hvis der skulde hænde noget.

FRU RØNNE.

Er mon alle Folkene hjemme?

RAGNA.

Jeg véd ikke. — Skal jeg spørge nede i Borgestuen?

FRU RØNNE.

De har vel lagt sig? — Klokken er jo allerede over ti.

RAGNA

(rejser sig).

Jeg skal se efter, om der er nogen af dem oppe endnu.

FRU RØNNE.

Ja, gør det. — Men følg nu først med ind og hjælp mig Tøjet paa. (Rejser sig).

RAGNA.

Ja.

FRU RØNNE

(medens de gaar ind i Spisestuen).

Og sig saa til dem, at de endelig maa sove meget let i Nat, saa at de er ved Haanden, hvis — — — (Replikken taber sig).

TIENDE SCENE.

Tage. Jane.

(Tage kommer fra Entréen, ser sig undersøgende om i Stuen og gaar, da han ingen opdager, uroligt op og ned. Jane aabner strax efter Døren paa Klem og kalder, da hun ser, at Tage er alene, hviskende paa ham.)

TAGE

(standser ved Flygelet, vender sig mod hende og siger vredt).

Hvad vil Du mig?

JANE

(aabner Døren helt og bliver staaende paa Tærsklen, — hun taler stadig meget dæmpet).

Det er Lars, som har sendt mig herover.

TAGE

(nervøst).

Naa, — hvad vil han saa?

JANE.

Han vil have Penge.

TAGE.

Penge?

JANE.

Han vil have noget paa Haanden først.

TAGE.

Hvormeget vil han have?

JANE.

Jeg skulde sige, at det kunde Herren selv afgøre, hvor meget han vilde give ham.

TAGE

(tager en Tegnebog op af Brystlommen, trækker nogle Seddelpenge ud og rækker hende).

Der er halvtredsindstyve Kroner. Giv ham dem og sig, at han skal faa dobbelt saa mange til, hvis alt gaar godt.

JANE

(ser op paa Tage, tager Pengene tøvende).

Det er højt Spil, Lavs spiller denne Gang.

TAGE

(stadig nervøs).

Maaske, — maaske ikke. — Men gaa nu, Jane.

JANE.

Hvis Kan'daten ikke havde sagt det, som

han har, saa havde Lavs nu heller ikke givet sig ind paa dette her. — Men, nu er han flintrende gal og vil gøre alt, hvad som kan skade Kan'daten og Frøkenen.

TAGE.

Ja, ja; — men gaa saa, Jane.

JANE

(spørgende).

Om en halv Time?

TAGE.

Ja.

(Jane gaar.)

(Tage lukker Døren efter hende, stiller sig ved Bogskabet, gemmer Hovedet i sine Hænder).

ELLEVTE SCENE.

Tage. Fru Rønne. Ragna.

(Fru Rønne kommer fra Spisestuen, ser ikke Tage og sætter sig ind i Sofaen. Hun er nu i Kjole og Kappe, har et hvidt Bind om Halsen og Shawl over Skuldrene.)

(Ragna strax efter sammesteds fra).

FRU RØNNE.

Naa, er de saa hjemme alle?

RAGNA.

Ja, — men de har lagt sig.

FRU RØNNE.

Var det mon ikke bedst at vække dem?

RAGNA.

Jeg synes ikke, det er værd, Frue. — Sker der noget, kan De jo snart være oppe.

FRU RØNNE.

Aa, ja. — Men lad os haabe, at det ikke bliver nødvendigt.

RAGNA

(efter en kort Pause).

Kan jeg sætte mig ud hos Herrerne igen?

FRU RØNNE.

Ja. — Men det er bedst, Du tænder først. Her er saa mørkt, at man knapt kan se fra Væg til Væg.

RAGNA.

Skal jeg tænde Hængelampen?

FRU RØNNE.

Nej, tænd hellere den anden, — den lyser mere op i Stuen.

TAGE

(træder frem fra Bogskabet).

Har Du noget imod, at vi sidder i Mørke, Moder? — Jeg vil nødig have Lys.

FRU RØNNE.

Gud! — er Du der, Tage? — Ja lad saa blot være at tænde, Ragna.

RAGNA.

Saa sætter jeg mig ud paa Altanen.

FRU RØNNE.

Ja, gør Du kun det.

(Ragna ind i Havestuen.)

TOLVTE SCENE.

Fru Rønne. Tage.

TAGE

(sætter sig ind i Sofaen hos Fru Rønne).

Det er længe siden vi har siddet saadan sammen, Moder; — vist ikke siden Fader levede. — Kan Du huske Efteraarsaftnerne derovre paa «Vaagen»?

FRU RØNNE.

Ja, jeg husker dem godt.

TAGE.

Kan Du huske, naar Fader efter Aftensbordet satte sig ovre ved Ovnene og fortalte os om sin Ungdom? — Du og jeg sad sammen i den dybe, gammeldags Sofa og hørte til. Ragna laa ude paa Gulvet et eller andet Sted. Vi kunde ikke se hende i Mørket; men vi kunde høre hende græde, naar Faders Historier var rigtig triste, — og det var de tidt; — undertiden græd jeg ogsaa.

Moder —?

FRU RØNNE.

Ja.

TAGE.

Fader maa have lidt meget i sin Ungdom, —
tror Du ikke?

FRU RØNNE.

Jo, Din Fader led meget som ung.

(Lang Pause.)

FRU RØNNE.

Hvorfor er Du saa underlig, Tage?

TAGE.

Er jeg underlig, Moder?

FRU RØNNE.

Ja. — Der er noget, Du vil tale med mig
om, men — (da han ser op paa hende) jo, jeg kan
mærke paa Dig, at der er noget.

TAGE

(efter en kort Pause).

Jeg ligner vist Fader i meget? — Gør jeg
ikke, Moder?

FRU RØNNE

(halvt undvigende).

Ja — jeg véd ikke —

TAGE.

Jo —; i ét ligner jeg ham ialfald. Ogsaa
i mig er Tanken om Selvmord begyndt at vaagne.

FRU RØNNE.

Min Gud! — hvad er det dog, Du siger?

TAGE.

Giv mig Din Haand, Moder. (Faar hendes ene Haand) Svar mig nu ærligt paa det, jeg spørger Dig om. Lyver Du for mig, kan der hænde det værste. — Er det sandt, at Fader aflivede sig i Sorg over det Forhold, som var mellem Dig og Oberst Rønne? (Da hun bliver bleg) Ja, vær ikke angst for min Hævn; — det er ikke for at straffe, jeg spørger Dig; men fordi jeg maa have Vished. (Da hun tier) Er det sandt, Moder?

FRU RØNNE

(undvigende).

Din Fader aflivede sig ikke, Tage; — han blev syg efter et Bad.

TAGE.

Men tog han ikke det Bad, fordi han vilde blive syg? (Da hun tier) Han var stærkt forkølet, og Lægen havde raadet ham til at blive liggende for at komme sig; men istedetfor stod han op og gik strax samme Dag ud til Stranden og badede sig, skøndt det var sidst i Oktober. Om Natten tog Feberen ham, og et Par Dage efter var han død. — Var det ikke saadan?

FRU RØNNE

(der har set paa ham med stigende Forundring, sænker sine Øjne mod Gulvet for hans faste Blik og bliver siddende tavs).

TAGE

(stærkere).

Jeg vil have et Svar, Moder. — Var det ikke saadan?

FRU RØNNE

(næppe hørligt).

Jo.

TAGE

(slipper hendes Haand, brudt).

Saa var det dog sandt.

FRU RØNNE

(skjuler Ansigtet i sine Hænder).

(Begge tier.)

TRETTEDE SCENE.

De Forrige. Ragna.

RAGNA

(kommer løbende fra Havestuen).

Der er Ild i Laden!

TAGE

(springer op).

FRU RØNNE

(rejser sig).

Min Gud! — hvad siger Du?

RAGNA

(ved Vinduet).

Laden brænder! — se! (Peger ud gennem Vinduerne).

(Udenfor ses et rødt Skær, og nu og da, naar Skæret bliver stærkere, skimtes i svage Omrids en Del af Ladebygningen.)

(Tage ud i Entréen.)

FRU RØNNE

(gaar hen hos Ragna).

Aa Gud! aa Gud! — Hvor er Herrerne?

RAGNA.

De løb derover.

FRU RØNNE.

Det brænder hurtigt; og her er ikke Folk nok til at standse Ilden! — Og desuden vil det jo tage Tid, før de kan komme op og faa alt ordnet, som det er nødvendigt. Nej, nej! — hvad skal det ende med!

(Man hører Raab og Larm ude i Gaarden. En Klokke klemter langt borte.)

RAGNA.

Blot der kommer Hjælp i Tide fra de andre Gaarde.

FRU RØNNE.

Ja, men det meste vil være brændt ned, før de naar herover. — Alt er jo saa tørt nu, og her er ingen til at slukke.

(Skæret bliver stærkere.)

RAGNA.

Jeg vil gaa ind og samle Sølvtoj. (Løber ind i Spisestuen).

FRU RØNNE.

Men hvor blev Tage af? — Tage! — Tage!

TAGE

(viser sig i den aabne Entrédør).

FRU RØNNE.

Er det Dig?

TAGE

(bleg, men rolig).

Ja.

FRU RØNNE.

Hvad skal vi dog gøre?

TAGE

(træder ind og lader Døren staa aaben efter sig).

Der er ikke noget at gøre. — Om lidt har Ilden naaet Hovedbygningen, og alt vil brænde.

FRU RØNNE.

Aa, min Gud! min Gud!

FJORTENDE SCENE.

De Forrige (undtagen Ragna). Jørgen.

JØRGEN

(kommer hurtigt fra Entréen).

I maa ud! — Det brænder i Fløjen. — Hvor er Ragna?

FRU RØNNE.

Hun gik ind for at samle Sølvtøjet. (Jørgen ind i Spisestuen).

FEMTENDE SCENE.

Fru Rønne. Tage.

FRU RØNNE

(gaar ud mod Entrédøren).

Kom, Tage.

TAGE.

Nej, gaa Du kun, Moder. — Jeg kommer
strax efter.

FRU RØNNE

(overtalende).

Gaa nu med mig, Tage.

TAGE.

Jeg vil være den sidste herinde, Moder.

(Fru Rønne ud i Entréen.)

SEXTENDE SCENE.

Tage alene.

(Skæret fra Branden falder ind i Stuen, Larmen udenfor vokser; Tage lukker Døren til Spisestuen i Laas, henter et Vaaben ovre ved Spejlet og stiller sig mellem Bordet og Sofaen; tøvende løfter han Haanden med Vaabnet og retter et Slag mod Oberst Rønnes Buste, som knuses og falder. Han staar en Stund ubevægelig, aabner saa atter Spisestuedøren, lægger Vaabnet fra sig paa Bogskabet og gaar langsomt ud i Entréen).

TREDJE AKT.

(Dagligstue paa «Vaagen», — et stort lavloftet Førstesals-Værelse, brunmalet og stilløst monteret. To Fag Vinduer tæt paa hinanden i Baggrundsvæggen. Til venstre for disse et lille, tarveligere Klaver. Sofa, Bord og Stole — de samme som i de første Akter — mellem Vinduerne. Paa Bordet Bøger og en Sykurv. Til højre Dør til Tages og Jørgens Kamre. Mellem denne og Krogen Bogskab — ligeledes fra de første Akter. Helt fremme stort Mahogni-Skrivebord. Modsat dette Dør, som fører til Værelserne nedenunder. Bag Døren svær, gammeldags Sofa. Bord i samme Stil udfor. En Lampe paa Bordet og en enkelt Stol ved dets nederste Ende. Mellem Sofaen og Klaveret Jærnovn. En Vase med vissent Løv i højre Baggrundshjørne nær Bogskabet. Enkelte Malerier og Stik paa Væggene. — Eftermiddag.)

FØRSTE SCENE.

Fru Rønne. Ragna.

(Fru Rønne sidder i Sofaen til venstre. Et Uldshawl ligger paa Bordet, en opslaaet Bog i hendes Skød. Hun er sovet ind.)

(Ragna kommer fra venstre; gaar, da hun opdager Fru Rønne, stille og varsomt op i Baggrunden, hvor hun sætter sig i Sofaen.)

FRU RØNNE

(som er vaagnet ved at Ragnas Fodtøj knirkede).

Jeg sad nok og sov.

RAGNA

(leder efter et og andet i Sykurven).

Ja, jeg tror ogsaa.

FRU RØNNE.

Aa, ja, — jeg kan nok trænge til Hvile efter de sidste Dages Anstrængelser. — Har Posten været her?

RAGNA

(begynder at sy).

Nej.

FRU RØNNE.

Hvad er da Klokken?

RAGNA.

Godt fire. — Posten kommer aldrig før fem.

FRU RØNNE.

Gud véd, hvad den bringer i Dag?

RAGNA

(tier).

FRU RØNNE

(lidt efter).

Tror Du, det kan være andre end Lars, som har paasat Ilden?

RAGNA.

Nej; — jeg synes alt tyder paa, at det maa være ham.

FRU RØNNE.

Men hvem kan bevise det? — Ingen! — Det ender saamænd ogsaa med, at han bliver frikendt.

RAGNA.

Gud véd. — Jeg tror nu, at han bekender en skønne Dag.

FRU RØNNE.

Tror Du virkelig, Ragna?

RAGNA.

Ja, jeg kan ikke tænke mig, at han er i Stand til at tie i Længden. — Han var jo en temmelig fejs Fyr, da han tjente hos Dem, og forbedret sig har han vel næppe.

FRU RØNNE.

Ja, Gud give, at vi inden længe maatte høre, at han omsider havde bekendt. — Aa, hvor det skal gotte mig at høre, hvad Straf han faar.

(Pause.)

FRU RØNNE.

Hvorfor har Du ham egentlig mistænkt?

RAGNA

(holder inde med Syningen).

Hvorfor? — Fordi Tauber traf ham i Gangen, kort før Ilden i Fløjen begyndte. Hvad skulde han i det hele taget i Huset? — Han havde jo

ikke noget at gøre paa Gaarden. — Og hvordan i al Verden kunde Ilden saa hurtigt forplante sig til Fløjen, hvis den ikke var bleven paasat? Fløjen og Laden laa jo langt fra hinanden.

FRU RØNNE.

Gnisterne flyver langt, skal Du huske.

RAGNA.

De flyver ialfald ikke ned i Kælderne først. Ilden begyndte i Brænderummet, — det har jo Alle set.

FRU RØNNE.

Ja, det er forfærdeligt, at ét slet Menneske skal kunne gøre saa meget ondt. Havde vi dog bare alligevel beholdt ham paa Gaarden, — ja, for jeg er sikker paa, at det var for at hævne sig, at han stak Ild paa.

RAGNA.

Dengang der var Tale om at afsætte ham fra Pladsen, var De jo selv den, der ivrigst holdt paa, at han skulde bort.

FRU RØNNE.

Ja, ja; — men hvor kunde jeg dengang vide, at dette skulde blive Følgerne?

(Pause, hvorunder Ragna syr).

FRU RØNNE.

Hvor mon Tage er henne?

RAGNA

(pludselig forandret — hun taler dæmpet under det følgende —).

Jeg har ikke set ham siden i Morges.

FRU RØNNE.

Nej, det er sandt, — han var jo heller ikke ved Middagsbordet. — Maaske han er ovre ved Brandtomten.

RAGNA.

Det tror jeg ikke. — Han kommer der nok aldrig.

FRU RØNNE.

Saa —?

RAGNA.

En af Folkene, som er med ved Rydningsarbejdet, havde forleden Dag spurgt Hr. Jørgen, om Hr. Tage var syg, siden de aldrig saa ham derovre.

FRU RØNNE

(forundret).

Jeg trode, han gik derover hver Dag!

RAGNA.

Nej, — han har ikke været der siden Dagen efter Branden, da De og jeg var med ham.

FRU RØNNE.

Det er dog besynderligt, at han ikke har mere Interesse for Arbejdet. — Hvor mon han færdes om Dagene?

RAGNA

(tøvende).

Man siger, at han holder til nede i Landsbyen.

FRU RØNNE.

I Landsbyen —? — der gik han jo aldrig før? (Efter en kort Pause) Hvad mon han gør der? (Da Ragna tier) Har Du hørt noget?

RAGNA

(som før).

Ja.

FRU RØNNE.

Hvad har Du hørt?

RAGNA

(uvilkaarligt).

Aa, jeg beder Dem, — spørg mig ikke!

FRU RØNNE

(som ikke forstaar hende).

Jo, — jeg vil vide, hvad man siger.

RAGNA

(tungt).

Man fortæller, at han søger paa Kroen.

FRU RØNNE.

Paa Kroen —? — Det skal vel sige det samme, som at han drikker?

RAGNA

(holder inde med Syningen, ser ned for sig og tier).

FRU RØNNE

(opbragt).

Men dette er jo skandaløst! — Hvem er det, som fortæller saadan noget om min Søn?

RAGNA.

Jeg véd ikke. Det er Hr. Rønne, som har fortalt mig det. — Han har vel hørt det blandt Folkene.

FRU RØNNE.

Og hvad siger han? — Tror han det?

RAGNA

(næppe hørligt).

Ja.

FRU RØNNE.

Det har han ikke Lov til!

RAGNA.

Rønne har selv set Hr. Tage beruset flere Gange. (Syr atter).

FRU RØNNE.

Min Gud! — hvad er det dog, Du fortæller mig, Barn? (Da Ragna tier) Jeg har jo ikke anet, at det var saadan fat med ham. Jeg har aldrig set ham beruset. (Efter en kort Pause) Har Du vel heller, Ragna? (Da hun ikke svarer) Svar mig, — har Du set det nogensinde?

RAGNA
(famlende).

Ja, — — jeg tror nok — — et Par Gange.

FRU RØNNE.

Hvor? — Herhjemme?

RAGNA.

Ja.

FRU RØNNE.

Og Du har ikke talt til mig om det!

RAGNA
(mere bestemt).

Jeg havde ingen Ret til at tale til Dem om det. — Desuden trode jeg ogsaa, at De selv havde set det.

FRU RØNNE.

Hvis dette er sandt, er det jo forfærdeligt. Tænk, at Folk skal kunne sige, at min Søn drikker! — Og det vil jo ogsaa blive en Plet paa mig.

RAGNA
(ser op paa hende med et koldt, mønstrende Blik).

FRU RØNNE.

Men hvad skal dog dette ende med! — Og hvorledes skal jeg faa ham fra det igen? (Efter en kort Pause) Aa, det er dette Tungsind, som han har arvet efter sin Fader, der er Skyld i det hele. — Nu vil han søge at faa det bort ved at drikke. Som om — — — (hun afbrydes ved, at Tage træder ind).

ANDEN SCENE.

De Forrige. Tage.

(Tage kommer langsomt og fordybet i Tanker fra venstre; sætter sig i Sofaen hos Fru Rønne. Han bærer en falmet, slidt Jagt-drugt og Støvler, som er belagte med Vejstøv; sit Halslinned har han stukket i en Yderlomme paa Jagtfrakken. Ansigtet er blegt, Stemmen forandret fra før — hæst og som oftest brudt —, Holdningen slap. — Han er let beruset.)

FRU RØNNE

(da han har sat sig).

Hvor kommer Du fra, Tage?

TAGE

(efter en kort Pause og uden at svare).

Hvad var det I talte om, da jeg kom?

(Da Ingen svarer) Jeg synes, I blev saa tause, da I saa mig.

FRU RØNNE

(usikkert).

Det var — ja, — det var om Branden, at Ragna og jeg talte.

TAGE

(mørkt).

Evig og altid denne Brand!

FRU RØNNE.

Ja, for det er saa forfærdeligt at tænke paa, at «Helvigshave» ikke mere er til. — Nu har jeg mistet det smukke, gamle Hjem, som Alle var saa glade ved at komme i. — Var — — —

TAGE

(falder hende i Talen, stærkt).

Hvorfor Fanden tænker Du saa paa det?

FRU RØNNE.

Fordi jeg ikke kan andet, Tage. — Tænk, om det var brændt, mens Rønne levede! — Det havde dog været endnu forfærdeligere. Han elskede det Gods.

TAGE

(smiler haanligt).

(Pause.)

FRU RØNNE.

Hvorfor gaar Du dog aldrig over og ser paa Rydningsarbejdet, Tage?

TAGE.

Fordi der er andre Steder, jeg hellere gaar.

FRU RØNNE

(usikkert).

Jeg synes ikke, Du skulde — — ja, — Du skulde ikke gaa de andre Steder, Tage.

TAGE

(ser op paa hende).

Hvad mener Du med det?

FRU RØNNE

(som før).

Der bliver sagt saa meget ondt om En bag

Ens Ryg, og — — ja, Folk har da ogsaa travlt med Dig.

TAGE.

Folk kan for mig sige, hvad Fanden de vil! — Har jeg Lyst til at gaa paa Kroen, saa gaar jeg! — Jeg kan tænke, at det er det, man har travlt med at fortælle om mig.

(Ragna, som har siddet forlegen og urolig under de sidste Replikker, ser ud ad Vinduet, rejser sig strax efter og gaar ud til venstre.)

TAGE

(hurtigt).

Er det Posten, som kommer?

FRU RØNNE.

Ja, jeg antager det. — Gud véd, hvad Tidender den bringer? — Hvad tror Du, Tage?

TAGE

(tier og ser mørkt frem for sig).

FRU RØNNE.

Bare der ikke er daarlige Efterretninger fra Byfogedkontoret. Aa, Gud! — Jeg er helt angst.

RAGNA

(kommer tilbage med Breve og Aviser under Armen, rækker Fru Rønne et Brev).

Værs'go'.

FRU RØNNE

(tager Brevet).

Gud véd, fra hvem det er? (Bryder det) Var der ikke mere end det ene?

RAGNA.

Der er et til Hr. Rønne. (Gaar over til Skrivebordet)
Jeg lægger det her. (Lægger et Brev paa Skrivebordet og
gaar derpaa atter mod venstre).

FRU RØNNE

(distralt).

Er det fra Tauber?

RAGNA.

Ja, det er det vist. (Standser ved Døren) Vil De have Aviserne strax, eller kan jeg laane dem med ned?

FRU RØNNE

(som ser i Brevet, nervøst).

Ja, — ja, — Du kan gerne beholde dem.

RAGNA.

Tak. Saa gaar jeg nedenunder og sætter mig, hvis der skulde være noget. (Ud til venstre).

TREDJE SCENE.

Fru Rønne. Tage.

(Tage, som under det foregaaende Optrin har fulgt Ragna med et angst, uroligt Blik, betragter nu Moderen skarpt, medens denne med stadig stigende Forundring læser Brevet.)

FRU RØNNE

(afbryder Læsningen og udbryder forfærdet).

Men, Du gode Gud! — hvad er det dog jeg læser?

TAGE

(læner sig frem imod hende).

Hvem er Brevet fra?

FRU RØNNE.

Du kan tænke Dig, — det er Fruen ovre paa «Lindelund», som skriver til mig, at hun gennem sin Mand har hørt, at Folk her paa Egnen hvisker i Krogene om, at Du nok ogsaa kan meddele et og andet om Grunden til Brandens Opkomst. — Det er dog en uhørt Frækhed!

TAGE

(med lav og usikker Røst).

Lad mig se Brevet.

FRU RØNNE.

Ja; — men lad mig først læse det færdigt.

TAGE.

Ja, læs. — Læs højt.

FRU RØNNE

(vender Brevet og læser).

«De husker, hvorledes det i sin Tid gik den unge Blædel paa «Sejnhusgaarden». Han havde ogsaa gjort sig skyldig i en Forbrydelse, som hans Familie ikke havde Anelse om. Selv trode han

den hellige Grav vel forvaret, indtil han en skønne Dag uventet blev afhentet af Rettens Folk. Tro nu for Guds Skyld ikke, at jeg antager Deres Søn for skyldig. — Nej; — men som en god Veninde af Deres afdøde Mand, Oberst Rønne, raader jeg Dem til at sørge for, at han hurtigst muligt rejser. Selv om han ikke er skyldig, vilde det dog være en Skam for ham, om Retten en skønne Dag, opfordret af en ubegrundet Mistanke, lod ham anholde. — Ja, misforstaa mig nu ikke, kære Frue. Jeg mener — lad Deres Søn for alle Eventualiteters Skyld rejse. Udenfor Landets Grænser er han utvivlsomt mere sikker, og Følgerne af en saadan Anholdelse vil jo let kunne blive meget ubehagelige baade for Dem og ham. — I Haab om, at De ikke misforstaa mig, og med Ønsket om, at dette forbliver mellem Dem og mig, og at Deres Søn ikke bliver bekendt hermed, er jeg Deres Dem hengivne Jeanne Hjorth.»

(Hun lader Brevet falde ned paa Bordet, vender sig mod Tage, som har fulgt Oplæsningen med stor Spænding, og siger opbragt) Har Du kendt Mage til Frækhed? (Efter en kort Pause) Ja, nu forstaaer jeg, at Folkene ovre ved Rydningsarbejdet forundrer sig over, at de aldrig ser Dig derovre.

TAGE

(som atter har lænet sig tilbage i Sofaen, ser op og siger).

Hvad skal det sige?

FRU RØNNE.

Du kan tænke Dig, at de spørger Jørgen,

naar han kommer derover, om Du er syg eller død, siden de aldrig ser Dig.

TAGE

(smiler træt; siger derpaa efter en kort Pause).

Hvem var den Blædel, som hun skriver om?

FRU RØNNE.

Aa, det var den forrige Ejer af «Lindelunds» Søn. — Han havde gjort sig skyldig i et eller andet, og en skønne Dag kom Retten og tog ham. Folk havde ikke haft Anelse om hans Forbrydelse, og det blev en rædsom Skandale. Familien blev nødt til at rejse fra Egnen.

TAGE.

Hvad bestod hans Forbrydelse i?

FRU RØNNE

(studser ved hans Betoning af Ordene og ser angst op paa ham; men da han rolig møder hendes Blik, siger hun strax efter).

Aa, — jeg husker virkelig ikke, hvad det var; men jeg véd, at det blev en stor Skam for Familien. (Opbragt) Og det er jo skandaløst, at Folk skal have Lov til at hviske om os, som ikke har gjort noget! (I stærkt Udbrud) Jeg skal ved Gud ogsaa sørge for, at det bliver forhindret!

TAGE

(dæmpet).

Det er om mig, Folk taler. (Tier; kort derpaa)
Det er ikke om Dig og de Andre, Moder!

FRU RØNNE

(hæftigt).

De taler om os Alle! — hele Navnet bliver skændet!

TAGE

(koldt).

Navnet —? — Vi har jo ikke samme Navn mere.

FRU RØNNE

(slaar sine Øjne ned for hans Blik).

(Pause.)

TAGE

(roligere).

Gud véd, hvem det er, der har sat Rygtet i Omløb?

FRU RØNNE.

Hvem kan det vel være andre end Jane. Siden hun er kommen herfra, véd hun jo ikke alt det onde, hun skal gøre os. (Efter en kort Pause) Men jeg finder det rigtignok i højeste Grad simpelt af Fru Hjorth at skrive til mig, som hun har gjort. Tror hun, at jeg vil taale saadanne Skrivelser fra hende, saa tager hun fejl! — Jeg regner mig virkelig for lige saa god som hun.

TAGE

(med et let Smil).

Du glemmer stadig mig, Moder. — Jeg har dog langt mere Grund end Du til at blive opbragt.

FRU RØNNE

(famlende).

Ja, — naturligvis, — Du — — Du lider jo mere ved det end vi Andre. (Udbryder pludselig i stærk Vrede) Men Du kan være sikker paa, Tage, — hun skal ikke faa Lov at dø i Synden! — Jeg skal køre derover strax i Morgen tidlig. Og saa skal jeg bede mig fritaget for hendes «venlige» Raad og Anvisninger paa en saa klar Maade, at hun sent skal glemme det!

(Kort Pause.)

TAGE

(tungt og tøvende).

Det skal Du ikke, Moder, — for hun — — hun har Ret alligevel, — og — — og det var vel rigtigst, om Du handlede, som hun har raadet Dig.

FRU RØNNE

(angst).

Min Gud —!

TAGE

(dumt).

Rygtet lyver ikke, — det er mig, som bærer Skylden for, at «Helvigshave» er brændt.

FRU RØNNE

(som før).

Du lyver, Tage, — Du narrer mig, — Du siger det kun for at gøre mig bange!

TAGE

(— han siger de nærmest følgende Replikker dæmpet og indadvendt, ligesom mekanisk).

Det var mig, som ved Løgne og Løfter æggede Lars til at paasætte Ilden. Det var mig, som vakte Hadet i ham, — Hadet til Ragna og Jørgen og Dig — til Jer allesammen, — gjorde ham saa hadefuldt og gav ham Løfter om saa store Penge, at han maatte gøre, hvad jeg drev ham til. — Det er mig — alene mig, al Skylden hviler paa.

FRU RØNNE

(forfærdet).

Hvad har Du dog gjort, Tage!

TAGE.

Det er mig, Loven skal ramme, — mig, som skal lide Straffen, — mig, som Verden skal fordømme.

FRU RØNNE.

Hvad har Du dog gjort, Tage!

TAGE.

Og det er mig, Oberst Rønne skal drage til Ansvar, om vi engang mødes — (smiler træt) — for Guds Trone, som det hedder.

(Pause, hvorunder Fru Rønne sidder i stærk Uro, Tage sløv og hensunken i sig selv.)

FRU RØNNE

(tager hans Haand).

Nej, — nej, — hvilken Skam for os! Hvorfor gjorde Du det dog, Tage?

TAGE

(sidder længe taus; derpaa stærkt).

Fordi jeg maatte!

FRU RØNNE.

Nej, nu forstaar jeg Dig ikke. (Da han tier)
Hvad mener Du med, at Du maatte?

TAGE

(roligere).

Jeg har tabt, Moder, — tabt der, hvor jeg
en Gang trode — — — jeg kunde ikke bære
Tabet, da det kom.

FRU RØNNE.

Er det Tabet af Ragna, Du mener?

TAGE.

Ja. — Jeg maatte have Hævn. (Rejser sig og
gaar ud i Stuen).

FRU RØNNE.

Men var da det nogen Hævn over dem, Tage?
(Da han ikke svarer) Du slog mig haardere, end Du
slog dem.

TAGE

(op og ned, stærkt).

Jeg tog ikke Hensyn til hvem jeg slog! —
Og der var vel flere end os, som Slaget traf.

FRU RØNNE.

Ja, der var mange, som kom til at lide
under det.

TAGE

(standser ved Vinduet, stigende).

Hvad var saa alle disse Manges Lidelser mod min! — hvad har jeg ikke lidt for at naa til Beslutningen! — Og efter Branden — — denne Anger, denne Smerte! — men mere end alt — denne Angst! (Efter en kort Pause, roligere) Om jeg nu skal bringe den samme Skam over Jer, som han bragte over sin Familie, — om det skal hedde sig, at Tage Fasting i et Anfald af — — (smiler koldt) — ja, Moder, — saaledes vil det komme til at lyde. Det vil gaa fra Mund til Mund, at Tage Fasting i et Anfald af Sindssyge har afbrændt sin Moders Gods.

FRU RØNNE.

Nej, Tage! — tal dog ikke saa vildt. — Det er forfærdeligt at høre Dig tale saadan.

TAGE

(efter en kort Pause, lavt).

Tror Du, at Lars har Kraft til at tie? — Synes Du ikke som jeg, at vi kan vente dem hver Time?

FRU RØNNE.

Du er altfor exalteret, Tage, — altfor oprevet. — Det er jo slet ikke sikkert, at Lars vil røbe Dig.

(Pause.)

TAGE

(gaar fra Vinduet, standser udfor Fru Rønne og siger).

Lov mig, Moder, at «Helvigshave» ikke bliver

genopbygget saa længe Du lever. (Da hun tier) Giv mig det Løfte, Moder, — som Din sidste Gave til mig, før de kommer.

FRU RØNNE.

Ja, jeg lover Dig det, Tage. — Men sig mig — : hvorfor vil Du ikke have, at Gaarden maa blive genopført?

TAGE

(sætter sig paa Stolen tæt ved hende).

Jeg vil ikke, at Jørgen og hun — disse Mennesker, for hvem Livet er lutter Lykke — — jeg vil ikke, at de skal bo i det Hjem, hvor jeg har lidt saa uendelig meget. — Derfor lod jeg det ødelægge; — og derfor beder jeg Dig, Moder — byg det ikke op igen.

FRU RØNNE.

Ja, men det nye Gods bliver jo ikke det Hjem, hvor Du har — —

TAGE

(falder hende i Talen).

Nej, nej, — men Stedet er dog det samme!

FRU RØNNE.

— — Og desuden var Jørgen og Ragna jo ikke komne til at bo paa «Helvigshave» alligevel. Godset var jo blevet bestyret og beboet af Dig, selv efter min Død.

TAGE.

Ja, det vidste jeg; — men — — jeg bliver vel den første, Døden tager.

FRU RØNNE.

Tal dog ikke saadan, Barn

TAGE.

Jeg tror, jeg bliver den første. Naar jeg saa var død — og Du efter mig — saa vilde «Helvigshave» være bleven deres. Der kunde de have levet velhavende og sorgløst; der vilde hver Ting, hvert Sted have mindet dem om mig, og — ja, det kunde gerne have faldet dem ind at føle Medlidenhed med den Døde. Og det maatte aldrig ske! (Efter en kort Pause) Dette Hjem, som har været Vidne til min Kærlighed, og som jeg har higet efter at komme til at eje sammen med hende! — nej! nej! — det maatte aldrig ske!

FRU RØNNE

(strækker Haanden ud for at kærtegne ham).

Stakkels forpinte Sjæl!

TAGE

(rejser sig, siger i et forandret, lidt koldt Tonefald).

Jeg vil helst have, at Du ikke beklager mig, Moder. (Gaar op og ned i Forgrunden) Der er ingen Sandhed i Dine Ord, — Du mener ikke noget med dem!

FRU RØNNE.

Hvad er det dog, Du siger, Barn!

TAGE

Du har aldrig elsket mig, som jeg havde Lov til at vente af Dig. — Din Kærlighed til mig har kun været Ord, — Ord, hvor Guds Navn blev taget med, saa ofte som det faldt Dig i Munden. — Men altid har Dine Ord lydt hule og usande, og altid, naar Du skreg paa Gud, følte jeg, at det ikke var af Kærlighed, ikke af Trang, — men af Vane! — Jeg følte det, Moder, for Intet af alt, hvad Du har talt, er nogensinde blevet til Gærning. Havde Du holdt af mig, som en Moder af sit Barn, — saa vilde Du have søgt at lindre mig Lidelsen!

FRU RØNNE

(saaret).

Jeg har forsøgt det, — det véd jeg med mig selv; — men jeg formaaede ikke at hjælpe Dig.

TAGE

(standser ude i Stuen).

Netop det beviser, hvad jeg har sagt. — Du har aldrig forstaaet at drage mig til Dig, har aldrig været Moder nok til at give mig Troen paa, at Din Kærlighed var ægte. (Stigende) Havde Du været det, havde Du forstaaet mig, havde Du elsket mig som Liv af Dit Liv — ja, saa havde Du ogsaa haft Evnen til at gøre mig Byrden lettere! Men Du har intet af det, som Kærligheden føder i et Menneskesind! Du har levet for Dig selv, kun

for Dig selv, alle Dine Dage! — Ikke en Time har Du ofret paa mig! (Gaar urolig op og ned.)

FRU RØNNE

(som har siddet og famlet nervøst ved Bordtæppet, efter en kort Pause, koldt og dog ligesom overbærende).

Hvis jeg ikke kendte Dig, og vidste, hvor oprevet og utilregnelig Du er i denne Tid, maatte jeg absolut tro — — (hun afbrydes ved, at man hører en Vogn rulle ind paa Gaardspladsen).

TAGE

(styrter til Vinduet og ser ud)

FRU RØNNE

(rejser sig med en hurtig, nervøs Bevægelse og udbryder aandeløs af Spænding).

Tage —! — er det — —?

TAGE

(kommer langsomt tilbage fra Vinduet, standser udfor hende og siger understreget).

Nej, Moder; — endnu er Dit Navn ikke skændet, — endnu har Skammen ikke plettet Dig; men — — (standser og ser længe fast paa hende, smiler derpaa og siger, med korte Ophold mellem hver Replik). Du ser saa hjælpeløs ud, Moder. — Stakkels Du, som maa gaa og vente paa denne Helvedesdag, da Din Søn bliver dømt, og Skammen strømmer ind over Dig. — Ja, for det er da ikke af Kærlighed til mig, i Bekymring for mig, at Du er saa nedbrudt, Moder? (Ryster pludselig som i Kuldegysninger, farer sig med Haanden over Haaret og siger stærkt) Aa, denne Angst —!

FRU RØNNE

(vil tale, men faar intet sagt, da Jørgen træder ind fra venstre).

TAGE

(gaar mod Døren tilhøjre).

FRU RØNNE.

Hvor gaar Du hen, Tage?

TAGE

(idet han gaar, og understregende hvert Ord).

Ind og holder Udkig, Moder.

FJERDE SCENE.

Fru Rønne. Jørgen.

JØRGEN

(ser spørgende efter Tage; da denne er gaaet, vender han sig til Fru Rønne og siger).

«Ind og holder Udkig» — ? — Hvad mener han?

FRU RØNNE

(som atter har sat sig, med et usikkert Smil).

Ja, spørg ikke mig, — jeg har vanskeligt ved i det hele taget at faa nogen Mening ud af det, han siger.

(Pause, hvorunder Jørgen sætter sig oppe i Baggrunden.)

FRU RØNNE.

Der er noget, jeg endelig maa tale med Dig om, Jørgen.

JØRGEN.

Naa, hvad er det?

FRU RØNNE.

Du maa hjælpe mig.

JØRGEN.

Med hvad?

FRU RØNNE.

Ja, nu skal Du høre. Tage — — (besværligt)
— ja, lad mig hellere sige Dig det med det samme:
— Tage er den, som bærer Skylden for, at «Helvigs-
have» er brændt.

JØRGEN

(rejser sig hurtigt).

Hvad siger Du?

FRU RØNNE.

Tage er den, som har foranlediget Branden.
— Ja, Grunden hvorfor han har gjort det, kan
jo være det samme for — —

JØRGEN

(afbryder hende).

Jeg vil gerne vide, hvad Grund han har
haft. — Maa jeg høre den, før vi gaar videre?

FRU RØNNE.

Jeg vil helst have Lov til ikke at nævne
den for Dig.

JØRGEN

(sætter sig atter).

Er den saa abnorm?

FRU RØNNE.

Aa, jeg véd snart ikke selv, hvad det er, han har fortalt mig. — Han talte om Dig og Ragna og Lars, og noget om, at han snart vilde dø, og at — —

JØRGEN

(falder hende i Talen).

Aa, han er jo halvgal!

FRU RØNNE.

Han er syg, Jørgen. — Ellers kunde han heller aldrig have baaret sig saadan ad. — Tænk, at tage saa lidt Hensyn til os Andre! Det bliver jo rædsomt for mig, hvis det en skønne Dag bliver bekendt blandt Folk.

(Pause.)

JØRGEN.

Naa, hvad er det saa, jeg skal hjælpe Dig med?

FRU RØNNE.

Ja, jeg vilde bede Dig, om Du ikke — — ja, — tror Du, at der kan gøres noget for at faa Sagen hemmeligholdt? — — Jeg mener, — tror Du, at man ved at tale med Lars kan faa ham til at tie imod at love ham en god Ducør, naar han kommer paa fri Fod igen?

JØRGEN.

'Lars har altsaa ikke paasat Ilden?

FRU RØNNE.

Jo, det har han nok; — men det er Tage, som har ansporet ham til at gøre det. — Og paa den Maade bliver det jo ham, som faar den største Del af Skylden; — det bliver ham og os, Skammen falder tilbage paa.

JØRGEN

(rømmer sig; derpaa efter en kort Pause).

Det kan ikke lade sig gøre at faa Lars i Tale, saa længe Forhørene staar paa.

FRU RØNNE.

Men hvad i al Verden skal vi da gribe til? (Da han tier) Der maa gøres noget for at faa det afværget. Ellers er vi jo umulige her paa Egnen, saa snart det bliver bekendt. Det vil jo ogsaa komme til at gaa ud over Dig, — ja, det vil maaske hindre Dig i Din Karrière. — Tage er jo paa en Maade Din Broder.

JØRGEN.

Saa længe Forhørene staar paa, er der ikke noget at gøre. Og kan han tie til Dommen falder, behøver vi jo ikke at træde ind.

FRU RØNNE.

Jo, det maa Du ikke sige. — Hvis Dommen bliver meget stræng, kan det maaske godt falde ham ind at røbe Tage i sidste Øjeblik.

JØRGEN

(rejser sig).

Ja, ja, — jeg skal gøre, hvad jeg kan, saasnart der er en Mulighed for at faa ham i Tale.

FRU RØNNE.

Ja, det maa Du endelig, Jørgen. (Efter en kort Pause) Aa Gud, — jeg tør ikke tænke paa, hvad det skal ende med. — Hvis Lars angiver ham, saa — ja, det bliver min Ruin. Du maa gøre, hvad Du kan.

JØRGEN

(kort og utaalmodig).

Jeg har jo sagt Dig, at saa snart der er Tale om — — (standser, da Ragna træder ind fra venstre).

FRU RØNNE

(rejser sig).

Ja, saa er det altsaa et Løfte, Jørgen?

JØRGEN.

Ja.

FRU RØNNE.

Tak. (Til Ragna) Jeg gaar ned og lægger mig et Øjeblik. (Ud til venstre).

FEMTE SCENE.

Jørgen. Ragna.

(Jørgen gaar op og ned, Ragna sætter sig til at sy).

JØRGEN

(da han kommer forbi hende).

Hvordan har Du det? — man ser Dig saa sjældent i den senere Tid.

RAGNA

(bøjet over sit Abejde).

Ja, jeg har saa meget at gøre.

(Pause.)

JØRGEN.

Sig mig: — har Du siden tænkt over det, vi talte om den Aften ovre paa «Helvigshave»?

RAGNA.

Ja.

JØRGEN

(sætter sig ved Bordet overfor hende).

Hvad Svar har Du at give mig paa det, jeg spurgte Dig om?

RAGNA

(tier først, lægger saa Sytøjet, ser op paa ham og siger, langsomt og afgjort).

Ja, jeg har tænkt meget over vor Samtale. Og jo mere jeg har tænkt, jo klarere har jeg følt, at Svaret maatte blive et Nej. — Jeg kan ikke sige Ja til det, Du har bedt mig om, — jeg kan ikke tænke mig, at det er nødvendigt for Dig at eje mig paa den Maade, som Du forlanger, for at føle Dig sikker over for Tage. Jeg synes, at Bevidstheden om at eje min Kærlighed maatte være Dig nok, — maatte gøre, at Du følte Dig

sikker, hvad der end skete. — Ja, jeg kan ikke forstaa, at Du nogensinde har rettet det Spørgsmaal til mig.

JØRGEN

(sidder længe uden at svare, siger derpaa langsomt og famlende).

Jeg kan saa godt forstaa, at Du ikke havde ventet det af mig, — men — — ja, — jeg var heller ikke mig selv den Aften, jeg talte til Dig om det. — Jeg var saa — — naa, lad os ikke tale om det nu igen. (Efter en kort Pause) Der er noget andet, jeg maa spørge Dig om, Ragna. (Ser op paa hende) Jeg har i Sinde at trodse Tages Nærværelse og — — ja, — jeg har i Sinde — — — kort sagt: — har Du noget imod, at vi gifter os med det samme? (Da hun tier) Vi kan lade os vie borgerligt, — hvad Dag Du vil.

RAGNA

(som har siddet og set ned for sig, løfter sine Øjne mod ham og siger, kort og bestemt).

Jeg maa have Lov at vente med at svare Dig —

JØRGEN

(afbryder hende, stærkt).

Altid beder Du om Lov til at vente med at svare! (Rejser sig) Er det af Hensyn til Tage, at Du betænker Dig?

RAGNA

(fast).

Ja.

JØRGEN

(ivrigt).

Du behøver ikke længere at tage Hensyn til ham. — Han er gaaet saa vidt, at — — ja, — jeg vil sige Dig det uden Omsvøb: det er Tage, som har afbrændt «Helvigshave».

RAGNA

(springer op og udbryder anklagende).

Jørgen —!

JØRGEN.

Det er ham!

(Pause, hvorunder Jørgen gaar op og ned, Ragna sætter sig atter).

JØRGEN

(standser ud for hende).

Naa! — har Du saa i Sinde at opsætte Dit Svar af Hensyn til ham?

RAGNA

(tier først; rejser sig derpaa og siger, koldt og sikkert).

Du forlanger et Svar af mig, — og Du skal faa det. — Jeg giver Dig det saa meget hellere, som det længe har været mit Ønske at faa talt ud til Dig. Du har ofte forbandet Tage, for hvad han i ungdommelig Ubesindighed forbrød imod mig, — og Du har ofte kaldt ham en simpel og hensynsløs Egoist. — Synes Du, at Du har forbrudt Dig mindre end han? — Du forbandede ham, og saa kom Du dog selv og bød mig det samme; — syntes bare, at Din Ret til at gøre

det var større end hans, — tænkte kun paa Dig selv og ikke paa mig. Kunde Du da ikke forstaa, hvad det maatte være for mig, at Du — at netop Du kom til mig med det. — Og nu kommer Du og foreslaar, at vi skal lade os vie af den samme Mand, som om et Par Uger maaske skal dømme Tage. — Ja, Du er Egoist! — og — — (da Jørgen vil tale, stærkt) — nej, sig ikke noget, — jeg vil ikke høre Dit Forsvar. — Jeg vil kun sige Dig, at nu har Du tabt overfor Tage! — Hører Du? — jeg bliver aldrig Din! — aldrig! (Gaar hurtig ud tilvenstre).

SJETTE SCENE.

Jørgen. Strax efter **Tage**.

(Jørgen, som staar beskæmmet af hendes stærke Udbrud, ser maalløs mod Døren, gennem hvilken hun er forsvunden; retter sig derpaa pludselig, gør en Bevægelse, som for at tvinge Smerten tilbage, gaar et Par Skridt mod venstre, standser, vil fortsætte, men drejer istedetfor af og gaar mod Døren til højre. Idet han strækker Haanden ud for at aabne Døren, gaar den op, og Tage træder ind).

JØRGEN

(ser op paa Tage, studser og siger derpaa i en haanlig Tone).

Naa! — er Du dér, Du Vidundermenneske?

TAGE

(som er beruset, men ellers uforandret fra før, svarer ikke, men gaar forbi ham op mod Baggrunden).

JØRGEN

(som før).

Du ser saa tankefuld ud. — Det er vel en

af Dine store Idéer, som har besat Dig igen? — ja, for Du har jo saa mange Idéer, hører jeg. Og Energi til at udføre dem har Du nok ogsaa. — Ja, Du er sikkert en stor Arbejder. (Da Tage, som har sat sig oppe ved Vinduet, tier) Du skulde bare drikke lidt mindre end Du gør; — men maaske arbejder Du bedst med Flasken hos Dig.

TAGE

(ser op, saaret af hans Replik og siger).

Jeg drikker, naar jeg har Lyst. — Og jeg har ikke stjælet det, jeg drikker.

JØRGEN

(gaar frem i Stuen, haardt).

Nej; — men Du stjæler dog fra os Andre, hver Dag Du lever.

TAGE

(med et nervøst Smil).

Det var stærke Ord.

JØRGEN

(op og ned, stærkt).

Berettigede Ord! Du gaar her fra Dag til Dag og trækker vort Navn dybere og dybere ned i Smudset, — Du handler som en Landstryger! — driver, drikker, sløser Din Tid bort, turer paa Kroen som et æreløst Menneske, fører saa holdningsløs en Tilværelse, sætter saa glat væk alle Hensyn til os herhjemme til Side, at vi maa tro — — — ja, vi kan jo ikke andet end antage Dig for abnorm!

TAGE

(som har set paa ham med mørkere og mørkere Mine, siger afvisende men hurtigt).

Du har ingen Ret til at sige mig alt det, —
Du er ikke sat til at være min Formynder.

JØRGEN

(standser ude i Stuen).

Jeg har den Ret, som den Seende har overfor den Blinde. — Og Du er blind! — det viser Du Dag efter Dag. (Da Tage smiler, i et roligere men skarpt Tonefald) Du kom engang og beskyldte mig for at være Tyv, — jeg havde stjaalet Ragna fra Dig, sagde Du. — Du er selv en Tyv, Tage. — Ikke alene har Du stjaalet «Helvigshave» fra Din Moder — (da Tage rejser sig for at tale) — nej, — afbryd mig ikke! — ikke alene det anklager Dig; men, hvad værre er, — Du bringer Skam ind over Hjemmet! — stjæler Freden ud af det for os Andre. Du har kun Tanke for Dig selv, bekymrer Dig ikke om os, men griber hensynsløst hvert Middel for at naa det Maal, Du har sat Dig.

TAGE

(vakler et Par Skridt hen imod ham og siger stærkt, næsten som et Raab).

Os Andre, os Andre! — det er det stadige Omkvæd paa Dine Ord! — Tror Du, det er Dig og Moder og Ragna alene, jeg rammer? — tror Du ikke, jeg selv bliver ramt?

JØRGEN

(roligt).

Jeg véd fra Din Moder, at Du mener, Du snart vil dø, — og jeg kan forstaa, at Du har handlet efter denne Tro, som Din sygelige Hjerne har fostret. — Og saa har Du syntes, at det var ligegyldigt, hvordan det gik, for Du selv vilde ikke komme til at lide under det bagefter. Naar Du var død, og alt det onde sket, saa var det jo kun os, som skulde tage Følgerne.

TAGE.

Du har ikke Lov til at tale saadan! — Du forstaar mig ikke! Du véd ikke, hvad jeg har lidt og lider endnu! (Smertefuldt og kæmpende med Graaden) Nej, nej, — I véd ikke, hvad jeg lider! I véd ikke, hvor hjælpeløs — hvor fortvivlet hjælpeløs ulykkelig jeg er! — I véd ikke, hvad jeg har tabt, — for I véd ikke, hvad det vilde have været for mig, om jeg havde vundet. (Kaster sig ned i Sofaen til venstre, skjuler Ansigtet i sine Hænder og sidder bortvendt, i stærk indre Kamp).

(Lang Pause, hvorunder Jørgen flytter en Stol hen til Bordet og sætter sig.)

JØRGEN.

Din Moder har bedt mig om at gøre, hvad jeg kan, for at Din Deltagelse i Branden ikke skal blive bekendt; men jeg har svaret, at der var intet at gøre, før Dommen over Lars er falden. Jeg kan nemlig ikke gøre noget; men Du selv kan sikkert forhindre baade Din Anholdelse og

Skandalen, som den vil medføre, ved at rejse over Hals og Hoved. (Da Tage tier og bliver siddende i samme Stilling) Ja, det er det eneste, der er at gøre, og jeg siger det, fordi jeg synes, at det er absolut nødvendigt af Hensyn til Din Moder og os Andre, som bliver tilbage. Jeg har ikke Lov at raade Dig — ja, det er tværtimod min Pligt at angive Dig, saasnart jeg véd, at Du er skyldig. Og kommer det Borgmesteren for Øre, at jeg har vidst, at Du var det, og dog har tiet, saa vil jeg ikke alene blive straffet, men min Fremtid som Jurist vil lide derunder.

TAGE

(uden at forandre Stilling, dæmpet).

Jeg fordrer ikke noget Offer af Dig, — angiv Du mig blot.

JØRGEN.

Men jeg fordrer et Offer af Dig! — Jeg fordrer, at Du skal rejse. — Naar der er en Mulighed for, at Du kan frelse os Andre fra Skandalen, saa er det Din simple Pligt.

TAGE.

Moder har tidt nok sagt, at hun og Du og Ragna holder af mig, — hvis I gør det, saa kan I vel ogsaa lide med mig.

JØRGEN

(efter en kort Pause).

Du er en brutal Natur, Tage. — Du er ikke tilfreds, før Du har ramt saa mange som muligt.

TAGE.

Folk, som kun er vant til at se Livet fra den lyse Side, har godt af at kende Sorgen en Gang.

JØRGEN

(med et Smil).

Naa! — det er maaske ovenikøbet af Kærlighed til os, at Du har gjort alt dette?

TAGE

(stærkere).

Jeg véd ikke, om det er af Kærlighed; —
— men jeg véd, at det er sprungen ud af en
Stemning hos mig, — og — —

JØRGEN

(afbryder ham haanligt).

Stemning, Stemning! — ja, det er — —

TAGE

(afbryder ham stærkt).

Ja, netop Stemning! — det, som Du kun
kender af Navn.

JØRGEN

(gaar frem i Stuen).

Nej, Stemninger som Dine, dem kender jeg
ikke. — Saa glemsom, saa hensynsløs, saa brutal
har mine Stemninger aldrig ægget mig til at være.
(Stiller sig foran ham og siger understreget.) Det, som har
ødelagt Dig, — det som har bragt Dig saa vidt,
som Du nu er, det er netop Dine Stemninger.
De har dræbt det fine, som var i Din Natur, da

Du var Barn, — alt, hvad der var lyst og rent i Dig. — Ved dem er Du bleven det svage Menneske, Du nu er. — Og gaar Du engang i Hundene, saa har Du kun dem at takke derfor. — Du har aldrig taget Dig sammen og søgt at staa imod. — Du har altid givet efter for dem. — Og er Du nu saa ulykkelig, som Du raaber paa, saa er Du selv og Dine Stemninger Skyld i det. (Gaar mod Døren til venstre).

TAGE

(ser op paa ham med et langt og forundret Blik, men siger intet).

JØRGEN

(standser ved Døren og vender sig mod ham paany).

Jeg har flere Gange hørt Dig anklage Din Moder, — set Dig optræde overfor hende paa en Maade, som om Du vilde give hende Skylden for Din Ulykke. — Lad være, at hun bærer en Del af Skylden; men hendes Del er dog kun lille mod Din! — Søg Du tilbunds i Dig selv, — og Du vil se, at Anklagen mod Din Moder er langt mere en Anklage mod Dig selv. (Ud).

SYVENDE SCENE.

Tage. Strax efter **Ragna**.

(Tage ser saaret efter Jørgen, sætter sig derpaa som før, med Hovedet støttet i sin Haand. Naar han har siddet saadan en kort Stund, rejser han sig og gaar langsomt og bøjet mod Døren til højre. — Idet han gaar, kommer Ragna fra venstre.)

RAGNA

(som strax opdager det Udtryk af Lidelse, der er over Tage, uvilkaarligt, halvt bedende).

Tage? (Da han ikke hører og vil til at aabne Døren, højere og angstfuldt) Tage!

TAGE

(vender sig og ser uforstaaende op paa hende).

RAGNA

(efter en kort Pause, ganske dæmpet).

Jeg kommer til Dem med en Bøn.

TAGE

(nærmere).

De, Ragna! — med en Bøn til mig?

RAGNA

(som før).

Ja, — nu er det mig, som kommer til Dem, — det, som jeg vil sige, véd jeg at De forstaar.

TAGE

(som er standset ud for hende).

Hvor det er smukt at høre Dem tale saadan, — det gør saa godt midt i alt det andet Onde. (Da hun tier) Hvorfor er De saa god imod mig? — eller er det maaske kun for at pine mig, De er kommen? — De staar jo der og bøjer Hovedet, som om De alligevel er bange for at tale.

RAGNA.

Jeg er ogsaa bange; — jeg trode ikke, jeg vilde være det.

TAGE.

De véd godt, at De kan sige alt til mig.

RAGNA.

Saadan var det før; — men jeg vidste ikke — —

TAGE

(møder hende).

Jo, — overfor Dem er jeg den samme som før.

RAGNA

(efter en kort Kamp, stille og inderligt).

Den Dag, De kom hjem, og jeg saa Dem træde ind i Stuen igen, da følte jeg, at der var noget dybt i mit Indre, som vaagnede. Det var, som om noget blev født derinde, — som om noget, der længe havde været dødt, fik Liv igen og begyndte at røre sig. Jeg vidste ikke, hvad det var, — jeg trode, det var min Samvittighed, som blev vakt ved at se Dem igen. — Men jeg følte snart, at der blev varmt inde i mig. Og Varmen gød sig ud i mig, og mine Tanker blev lysere. Og da jeg saa mærkede, at De oftere og oftere var i mine Tanker, saa forstod jeg, at det var min gamle Kærlighed, som var vaagnet igen. (Stærkere) Nu synes jeg, at De har aldrig været ude af mit Hjærte, Tage! — synes, at Jørgens Kærlighed har været som en Graavejrsdag for mit Sind, men at De har siddet som en Sol langt inde bag de graa

Skyer. — Og derfor kommer jeg til Dem nu og beder Dem: — lad alt være glemt, — lad os være mod hinanden, som vi har været før, — som vi var det dengang — vi elskede hinanden.

TAGE

(griber hendes Hænder og siger overvældet af Bevægelse).

Ragna! Ragna! — er det Dig, som siger mig alt dette?

RAGNA

(lægger sig ind i hans Arm).

Aa, — jeg skulde have sagt Dig det for længe, længe siden, — jeg skulde ikke have kæmpet med mig selv, som jeg har gjort, — (smiler) — for jeg maatte jo vide, at det var Dig — kun Dig, jeg holdt af!

(Pause, hvorunder Tage, efter at have kysset hende varmt, fører hende over til Baggrundssofaen, hvor de sætter sig Arm i Arm.)

TAGE.

Ja, var Du blot kommen før — — — dog, nej — — aa, Gud ske Lov, at jeg har Dig igen! (Kysser hende).

RAGNA.

Du har altid haft mig, Tage; men jeg har blot ikke vidst det. — Jeg har været for ung og ikke forstaaet Dig nok. — Jeg har været for angst for Dig, naar Du blev voldsom, og har ikke kunnet se, at Du blev det, netop naar Du var

angst. — Og Du var ofte angst for at miste mig,
— det lærte jeg at forstaa, da jeg blev ældre.

TAGE.

Tak, — Tak, fordi Du tilgiver mig.

RAGNA.

Jeg har ikke noget at tilgive Dig. — Det,
Du mener, véd jeg nu, var et Udslag af Din
Kærlighed til mig.

(Pause, hvorunder Tage betragter hende lyst og smilende.)

TAGE.

Hvor tør Du sidde her med Din Arm i min?
— Sæt nu, at Moder kom ind.

RAGNA

(overgivent).

Aa — der maa komme, hvem der vil! —
naar Du blot vil blive hos mig.

TAGE

(mens Minen pludselig formørkes, dæmpet).

Der kommer maaske den Dag, hvor Du gaar
fra mig alligevel.

RAGNA

(dæmpet).

Jeg véd, hvad Du mener, — men vær ikke
angst, — jeg bliver hos Dig alligevel. — Vender
alle Andre sig fra Dig, saa klynger jeg mig
endnu fastere til Dig.

(Pause, hvorunder de sidder trykkede tæt op til hinanden.)

TAGE.

Hvor véd Du det fra? — har Moder — —

RAGNA

(falder ham i Talen).

Jørgen har sagt mig det. — Han brugte det som et Middel til at holde mig tilbage, da jeg brød med ham.

TAGE

(med et træt Smil).

Der ser Du — man bruger det til at skræmme Dig med. (Efter en kort Pause, pludselig vildt) Hjælp mig, Ragna! — hjælp mig for Gud i Himlens Skyld! — Jeg vil ikke gribes, jeg vil ikke stænges inde nu, jeg har faaet Dig igen! — Jeg vil ikke bort fra Dig! — Jeg kan ikke sidde derinde og tænke paa, at Du gaar herhjemme Side om Side med ham! — Jeg vil dø af Angst for at miste Dig igen! Hjælp mig, Ragna! — sig at det ikke var mig, som gjorde det! — sig at — — (kaster sig ind til hende) — aa, nej! — Du kan jo ikke hjælpe mig!

(Pause, hvorunder han bliver liggende med Hovedet i hendes Skød, mens hun stryger ham beroligende over Haaret.)

TAGE

(roligere).

Aa, havde Du blot givet mig et eneste Livstegn den Gang, da jeg led saa meget! — Blot et Blik fra Dig, — blot et Haandtryk vilde have faaet mig til at vente. Men Du var saa kold og

fremmed imod mig; — det var, som om Du havde vidsket mig helt ud af Dit Hjærte, — som om jeg var død for Dig.

RAGNA

(efter en kort Pause, sagte).

Jeg forstaar ikke, hvorfor Du lod Gaarden brænde. Jeg synes ikke, det kunde give Dig den Ro, som Du vel søgte. — Det var jo dog ingen Hævn over mig heller. (Da han tier, løfter hun hans Hoved op fra sit Skød og siger endnu mere dæmpet) Fortæl mig, hvorfor Du gjorde det?

TAGE

(uden at se paa hende, tungt).

Jeg følte det, som om jeg snart maatte dø. — Saa vilde jeg ikke, at I, naar Moder og jeg var borte, skulde flytte ind i det Hjem, hvor jeg havde lidt saa meget. — Jeg trode dengang, at I var glade og lykkelige ved at eje hinanden, og jeg vilde ikke, at I skulde leve med Jeres Lykke der, hvor jeg kun havde kendt Sorg og Smerte. Og jeg var angst for, at hver Ting, hvert Sted i Huset skulde minde Jer om mig, — og at I skulde føle Medlidenhed med den Døde. — Det var det, jeg vilde ikke skulde ske, — og derfor glemte jeg mig selv og blev en Forbryder.

(Pause, hvorunder Ragna bøjer hans Hoved ind mod sin Skulder.)

RAGNA

(dæmpet).

Saa er Lars altsaa bleven arresteret uden Grund?

TAGE.

Han er min Medskyldige. — Jeg betalte ham for at paasætte Ilden.

RAGNA.

Tror Du, at han vil røbe Dig?

TAGE.

Ja, — før eller senere. — Han har ikke Kraft til at bære Straffen alene. — Det Haab tør jeg ialfald ikke have.

RAGNA.

Er der da slet ikke noget at gøre? — kan Du ikke undgaa Retten paa nogen Maade! — Har Du talt med Jørgen om det?

TAGE.

Han har raadet mig til at rejse. — Ved at rejse over Hals og Hoved mener han, at jeg muligvis kan undgaa dem.

RAGNA

(ømt og indtrængende).

Men saa rejs da! — Han véd jo bedst, hvad der er rigtigt.

TAGE.

Han talte vidt og bredt om, at det var et Offer, han bragte ved at give mig sit Raad. — Han havde ikke Lov til det, — han kunde blive straffet for at tie, — han — —

RAGNA

(som før).

Bryd Dig dog ikke om det, Tage; men tal med Din Moder; — og rejs saa jo før jo heller. (Da han tier). Saasnart Du er kommen i Sikkerhed, kan Du jo skrive hjem; saa rejser jeg over til Dig, hvor Du end er, — hvis Du da vil, at jeg skal komme?

TAGE

(lavt, men fast).

Jeg har bestemt mig til at blive.

RAGNA

(angst).

Nej, Tage, — det maa Du ikke sige, —
Du — —

TAGE

(ser op og afbryder hende).

Du vil da ikke raade mig til at rejse? — til at flygte for at undgaa den Straf, jeg har fortjent?

RAGNA.

Nej. — Men — — jeg — — (standser, da hun føler hans Blik over sig; kaster sig derpaa ind til ham og udbryder) De maa ikke tage Dig fra mig!

(Pause.)

TAGE.

Jeg tror alligevel, at Du er kommen for sent. — Det er vist sandt, hvad Du sagde før, — Du har kæmpet for længe med Dig selv, før Du kom til Klarhed over, hvad Du vilde.

RAGNA

(smertefuldt).

Aa, tal ikke saadan, Tage!

(Pause.)

TAGE.

Vi har saa meget lavt og stygt at tale om, istedetfor at vi skulde tale lyst og smukt med hinanden. (Henkastende) Aa, ja, — to Mennesker, som holder af hinanden, skal ikke skilles, naar de først en Gang er kommet sammen. (Rejser sig og gaar hen ved det venstre Vindu, hvor han stiller sig og og ser ud). (Pause, hvorunder Ragna sidder med Ansigtet gemt i sine Hænder.)

TAGE

(pludselig urolig og uden at vende sig).

Ragna. — se her.

RAGNA

(mens hun rejser sig og gaar hen hos ham).

Hvad er det dog, Tage?

TAGE

(pegende ud i Landskabet).

Se Vognen der. — Er det ikke dem?

RAGNA

(som har set ud, svarer ikke, men lægger sine Arme om hans Hals og siger sagte og inderligt).

Jeg elsker Dig! — Jeg elsker Dig saa højt som aldrig før, — stærkere end nogensinde før, fordi jeg nu skal savne Dig saa længe. Nej, — skælv ikke saadan, Tage. — Du mister mig jo

ikke, fordi de kommer. De kan jo ikke rive os fra hinanden for bestandig. — Jeg venter Dig herhjemme, — Du kommer jo tilbage engang. — Hører Du? — Jeg lider med Dig, mens Du sidder derinde, — jeg vil længes efter Dig fra Time til Time, — jeg vil ikke blive glad, før jeg har Dig hos mig igen. — Da vil jeg leve med Dig, hvor Du vil, — og jeg vil søge, vil samle mig om at gøre Dit Liv lyst og lykkeligt.

TAGE

(angst).

Vil Du, Ragna? — vil Du længes efter mig? — vil Du vente? — vil Du elske mig, naar jeg kommer tilbage som en straffet Forbryder?

RAGNA

(lægger sin Kind imod hans).

Det var jo for mig, Du blev det, — det var jo for mig, Du led saa stærkt, at Du glemte Dig selv og gjorde det. — Og naar Skylden er min, hvor kan jeg saa dømme Dig som de Andre? (Ser op paa ham, da han tier, og siger pludselig angst) Nej! — se ikke saadan paa mig, Tage! — Du er ikke Dig selv længere, — Du er syg, Tage!

TAGE

(tier; ser længe fast paa hende. Han bliver lidt efter lidt atter rolig; tilsidst er der en dyb Fred over ham. Han lægger Armen om hendes Liv, knuger hende ind til sig, kysser hendes Pande og siger dæmpet, næsten hviskende) Tak, — Tak, fordi Du kom. (Kysser hende atter) Tak, fordi Du kom. (Man hører strax efter en Vogn rulle ind paa Gaardspladsen. Han farer

sammen ved Lyden, tager Armen bort fra hendes Liv og gaar bøjet og langsomt mod venstre; da Ragna vil følge efter, standser han ved Døren og vender sig mod hende) Nej, Du skal ikke følge med. — Du skal ikke se det.

RAGNA

(hen hos ham, tager hans Haand).

Tror Du ikke, jeg kan taale det? — Jo, nu er jeg stærk, — jeg vil være stærk. — Husk den lange Tid, som nu kommer; — i den gælder det jo om at være stærk og ikke bukke under.

TAGE

(drager hende ind til sig).

Bliv alligevel heroppe. — Det vil være tungere for mig, hvis jeg ser Dig dernede — sammen med ham.

RAGNA

(stærkt).

Nævn ikke ham nu —!

(Pause.)

RAGNA

(lægger Armene om hans Hals, siger lyst).

Jeg er slet ikke angst mere. Jeg føler, at alt vil blive lyst igen. (Kysser ham længe og inderligt) Jeg skal være stærk! — jeg skal vente! — Tror Du mig nu?

TAGE.

Ragna — ! — — (mildt) — jeg maa gaa.

RAGNA.

Sig, at Du tror mig.

TAGE

(sagte).

Ja. (Kysser hende) Tak for alt, hvad Du har sagt.

RAGNA.

Tage! jeg elsker Dig, — jeg elsker Dig.
(Kysser ham) Farvel. — Jeg elsker Dig.

TAGE

(knuger hende stærkt op til sig, slipper hende derpaa og gaar hurtigt ud).

OTTENDE SCENE.

Ragna alene.

(Gaar langsomt op i Baggrunden, standser ved Vinduet, men sætter sig strax efter ind i Sofaen. Hun folder Hænderne over sit Ansigt, læner Panden mod Bordranden og bliver siddende saaledes. Kort efter hører man en Vogn køre bort. Hun farer sammen ved Lyden, men uden at ændre Stilling. — Et stærkt Solnedgangsskær falder ind gennem Vinduerne.)

